

Popiežius Jonas Paulius II pažymi pontifikato 20-metį

Apaštalinio nuncijaus Lietuvai
arkivyskupo Erwyn Josef Ender žodis

Vilnius, spalio 15 d. (Elta) — Spalio 16 dieną suka 20 metų, kai Krokuvo arkivyskupas Karol Wojtyła buvo išrinktas apaštalo Petro įpėdiniu — Katalikų Bažnyčios popiežiumi.

Ši data katalikų minima kaip Popiežiaus diena, Vatikano valstybės šventė.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras perdavė Eltai Apaštališkojo nuncijaus Lietuvai arkivyskupo Erwyn Josef Ender žodį, skirtą Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II popiežystės 20-osioms metinėms.

Baigiantis antrajam tūkstantmečiui, teigia nuncijus, popiežius Jonas Paulius II gali būti laikomas žinomiausiu ir iškiliausiu tarp pasaulio vadovų. Niekas kitas neturi galimybes susitikti su tokia daugybe žmonių, kalbėti šimtais tūkstančių ir milijonams beveik visuose žemynuose. Per dvidešimt metų šis popiežius nukeliavo daugiau kilometrų negu visi 263 jo pirmtakai kartu paėmus. Jonas Paulius II atliko 84 pastoracinis vizitus už Italijos ribų ir 135 — Italijoje. Jis turėjo daugiau negu 900 audiencijų bei susitikimų su politikais, įskaitant 40 oficialių valstybės vadovų vizitų, daugiau negu 160 susitikimų su ministrais pirmininkais.

Svarbiausias popiežiaus Jono Pauliaus II siekis tarptautinėje bendrijoje, pabrėžia Apaštališkasis nuncijus, — skatinti taikius tautų santykius, stiprinti taiką bei solidarumą pasaulyje.

„Kas stebėjo popiežiaus Jono Pauliaus II lankymąsi Lietuvoje 1993 m. ar matė jį daugeliu kitų progų per televiziją pirmuoju jo pontifikato dešimtmečiu, prisimins jį, kaip charizminį ganytoją, kupiną energijos bei entuziazmo, kaip žmogų, pasižymintį ypatingu spontaniškumu. Metų, taip pat itin atsakingos misijos našta dabar susilpnino Jo eiseną ir išlenkė nugara, tačiau tai netrukdo su pavyzdingu pasišventimu toliau vykdyti Viešpaties jam patiktą užduotį. Su didele viltimi popiežius Jonas Paulius II žvelgia į visiškai priartėjusį Didįjį 2000 metų jubiliejų ir kviečia krikščionis rengtis tinkamai paminėti šią iškilią mūsų Viešpaties ir Išganytojo Jėzaus Kristaus gimimo sukaktį“, sako nuncijus.

„Pontifikato 20-osios metinės teikia progą krikščionims, visiems geros valios žmonėms pareikšti Jo Šventenybei Popiežiui Jonui Pauliui II savo pagarbą ir dėkingumą už tai, ką jis per tuos du pasišventusios tarnybos dešimtmečius padarė Bažnyčiai, visam pasauliui, taip pat Lietuvai, kitoms Baltijos valstybėms“, baigia savo žodį Apaštališkasis nuncijus.

Sekmadienį Apaštališkasis nuncijus arkiv. E. J. Ender kartu su vyskupais Juozu Tušausku ir Jonu Boruta, SJ, Vilniaus arkikatedroje aukos šv. Mišias, skirtas popiežiaus Jono Pauliaus II pontifikato 20-osioms metinėms.

Svarbiausias popiežiaus Jono Pauliaus II siekis tarptautinėje bendrijoje, pabrėžia Apaštališkasis nuncijus, — skatinti taikius tautų santykius, stiprinti taiką bei solidarumą pasaulyje.

Lietuva pripažins kitų valstybių aukštojo mokslo diplomus

Vilnius, spalio 15 d. (Elta) — Ketvirtadienį Seimas patvirtino Europos Tarybos ir UNESCO Kvalifikacijų, susijusių su aukštojo mokslo, pripažinimo Europos regiono valstybės konvenciją.

Tikimasi, kad šios konvencijos patvirtinimas sudarys geresnes sąlygas tarptautiniam bendradarbiavimui švietimo ir studijų srityje, taip pat bus padėtas teisinis pagrindas abipusiam išsimokslinimo pripažinimui.

Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus pavaduotoja Birutė Mockienė sako, kad minėtoji konvencija geriau nei kiti tarptautiniai dokumentai nustato aukštojo mokslo diplomų įvairiose žemyno valstybėse pripažinimo matmenis.

Pasak pareigūnės, ši konvencija įveda naujas procedūras pripažįstant aukštojo mokslo baigimo diplomus. „Nelieka griežtos nuorodos, kad kitos valstybės aukštojo mokslo diplomas pripažįstamas tik tuo atveju, jeigu jis atitinka tam tikro dalyko dėstymo Lietuvos aukštosiose mokyklose sistemą. Įvedamas bendrojo išsimokslinimo principas, o tai reiškia, kad geriausiai žiūrima į diplomų pripažinimą“, tvirtina B. Mockienė.

Be to, nustatoma, kad aukštąjį mokslą užsienyje baigęs Lietuvos pilietis pats turės pasirašyti visa reikalaujama informacija, siekdamas savo di-

plomo pripažinimo tėvynėje.

Seimas, patvirtindamas šią konvenciją, įpareigojo vyriausybę nustatyti valdžios institucijai, kuri imtųsi prižiūrėti šio tarptautinio dokumento įgyvendinimą Lietuvoje. B. Mockienė mano, kad tokia institucija galėtų būti Studijų kokybės vertinimo centras, jau trejus metus vertinantis užsienio valstybių aukštojo mokslo diplomus.

Parlamentarai svarsto Seimo Statuto pakeitimus

Vilnius, spalio 15 d. (Elta) — Seimas iš principo pritarė, kad parlamento opozicijos vadovui turėtų būti mokamas papildomas atlyginimas. Ketvirtadienį visuotiniame posėdyje svarstant Seimo statuto naujos redakcijos projektą, dauguma parlamentarų balsavo už nuostatą, kad „Seimo nariams pareigūnams ir Seimo opozicijos lyderiui už atliekamą darbą mokamas papildomas atlyginimas, kurio dydį nustato įstatymas“.

Galutinai sprendimą dėl papildomo atlyginimo opozicijos vadui ir jo teisinio statuso Seimas priims vėliau, kai bus aptarti visi Statuto straipsniai, skirti opozicijos vietai parlamente aptarti.

Dabartiniam Lietuvos Seimui kol kas nėra oficialiai įteisinto opozicijos vadovo.

Pastraipsniui priiminėjant Seimo pirmininko pirmojo pavaduotojo Andriaus Kubiliaus siūlomo Statuto naujos redak-

Nuotr.: Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (kairėje), vykdamas vizito į Jungtines Amerikos Valstijas, trumpam sustojo Varšuvoje, kur susitiko su Lenkijos prezidentu Aleksander Kwasniewski. (EPA-Elta)

Prasidėjo Lietuvos prezidento užsienio vizitų „maratonas“

Vilnius, spalio 14-15 d. (Elta-BNS) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį dešimčiai dienų išvyko iš Lietuvos. Šios kelionės metu Lietuvos vadovas aplankys tris valstybes — Lenkiją, Jungtines Amerikos Valstijas ir Vokietiją. Tačiau vizitų „maratonas“ kulminacija, kaip manoma, bus apsilankymas Vašingtone ir planuojamas susitikimas su JAV prezidentu Bill Clinton.

Lenkija bus Lietuvos advokatė kelyje į NATO

Varšuva, spalio 15 d. Trečiadienio vakarą Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus atskrido į Varšuvą, kur susitiko su Lenkijos prezidentu Aleksander Kwasniewski.

Kalbėdami trečiadienį vakare Varšuvoje surengtame trumpame susitikime su žurnalistais A. Kwasniewski ir V. Adamkus pareiškė, kad dvišaliai santykiai yra labai geri. Pasak Lenkijos vadovo, pastarasis susitikimas liudija ir apie geras asmeninius ryšius.

Lenkijos prezidentas mano, kad NATO plėtra neturi pasibaigti trijų Vidurio Europos

valstybių — Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos priėmimu. Jo nuomone, Lietuva turi būti aiškiai įvardyta kaip būsima Šiaurės Atlanto gynybinės sąjungos narė. Tapusi visaiteise NATO nare, Lenkija, pasak A. Kwasniewski, bus Lietuvos advokatė kelyje į šią organizaciją.

Paprašytas pakomentuoti Lietuvos Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio idėją Baltijos valstybių „trejetą“ paversti „ketvertu“, t.y. į Lietuvos, Latvijos ir Estijos regioninį bendradarbiavimą įtraukti ir Lenkiją, A. Kwasniewski teigė, kad svarbu ne geometrinės formulės, o tikra politika, tikras politinis ir ekonominis bendradarbiavimas. Lenkija ir Lietuva, anot jo, „palaiko glaudžius dvišalius santykius, kurie neapibrėžiami jokiais formulėmis“.

Vėliau Lenkijos prezidentas pakvietė Lietuvos vadovą vakarietinės, kurios metu buvo aptarta integracija į Europos Sąjungą ir NATO, situacija Rusijoje ir Ukrainoje.

Valdas Adamkus, ketvirtadienį pusryčiaudamas su Lenkijos kultūros ir meno veikėjais, pabrėžė kultūrinį ryšių svarbą.

Lietuvos vadovo atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė sakė, kad V. Adamkus džiaugėsi proga susitikti su Lenkijos intelektualais. Jo nuomone, kultūra kartais tautas suartina daugiau, nei politikų susitikimai.

V. Adamkus prisiminė, kad jo jaunystės metais Lietuvos ir Lenkijos jaunimas kartais buvo auklėjamas antonizmo dvasia, ir pridūrė, kad dabar padėtis yra pasikeitusi, — abi tautos pasimokė iš savo klaidų ir žiūri į ateitį, o ne į

* Prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį pasirašė dekretą apdovanoti JAV Atstovų Rūmų Tarptautinių santykių komiteto pirmininką Benjamin A. Gilman Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu. Jau anksčiau buvo paskelbta, kad prezidentas oficialaus vizito į Vašingtoną išvakarėse apdovanotų ordinais septynis Jungtinių Amerikos Valstijų Senato ir Atstovų Rūmų narius. (Elta)

praėti.

Pasak V. Adamkaus, Lietuvą ir Lenkiją suartina bendra istorija, kai abi tautos „ištvėrė carizmo jungą ir kovojė dėl nepriklausomybės“.

Susitikime Lietuvos prezidentas ir Lenkijos kultūros bei meno veikėjai kalbėjo apie bendrus abiejų valstybių projektus.

Po pusryčių V. Adamkus atskė į savaitraščio „Polityka“ klausimus, trumpai pasivaikščiojo po Varšuvos senamiestį ir vidurdiene lenkų aviabendrovės „LOT“ lėktuvu išskrido į Čikagą.

Į naują tūkstantmetį — su naujais lietuviškais pasais

Vilnius, spalio 13 d. (BNS) — Lietuvos vidaus reikalų ministerijos ir Vokietijos federalinės spaustuvės atstovai antradienį pradėjo konsultacijas dėl Lietuvos piliečių asmens dokumentų sistemos kūrimo programos.

Lietuvos vyriausybė gegužės mėnesį patvirtino programą, pagal kurią piliečiai valstybės viduje naudosis „identifikacijos (asmens tapatybės) kortele, o kelionėms ir užsienį — kelionės pasu. Tokia tvarka galioja ir Europos Sąjungos

Lenkijos lietuviai, nelaimėjo aukštų valdžios postų

Varšuva, spalio 14 d. (BNS) — Suvalkų krašto lietuviai Punsko valsčiaus taryboje sudarys daugumą — iš 18-kos deputatų 13 yra lietuviai.

Maždaug 5,000 gyventojų turintame Punsko valsčiuje apie 80 proc. — lietuviai. Tačiau naujosios Seimų apskrities 20-ties vietų taryboje lietuviai turės tik 2 savo atstovus. Trijose rinkimų apygardose buvo išrinkti 18 kandidatų lietuvių.

Tokie yra neoficialūs sekmdienį Lenkijoje įvykusių savivaldybių rinkimų rezultatai.

Rinkimų ir Baltstogės vaivadijos seimelių rezultatai dar nepaskelbti, tačiau, kaip BNS korespondentui sakė Lenkijos Lietuvos bendruomenės tarybos pirmininkas Sigitas Parancevičius, akivaizdu, jog lietuvių atstovų jame nebus. „Per mažai mūsų, kad galėtume rungtis dėl vietų savivaldybėse“, sakė jis. (Elta)

Lietuvos-Baltarusijos elektros tiekimo susitarimai kelia nerimą

Vilnius, spalio 12 d. (BNS) — Seimo socialdemokratų frakcijos seniūnas Aloyzas Sakalas ketina kreiptis į premjerą ir Generalinę prokuratūrą dėl jo vertinimo, „abejotinų“ AB „Lietuvos energija“ išpareigojimų teikti elektros energiją Baltarusijai.

Spaudos konferencijoje pirmaadienį jis sakė paprašęs teisininkų išanalizuoti sutartis, pernai rudenį sudarytas tarp AB „Lietuvos energija“ ir „Belenergo“ bei su tarpininkais UAB „Baltic-Shem“ ir susivienijimu „Belresursy“.

Pasak A. Sakalo, teisininkai konstatavo, jog AB „Lietuvos energija“ tiekia elektros energiją į Baltarusiją, neturėdama jokių garantijų dėl atsiskaitymo, neturėdama jokių konkrečių atsiskaitymo terminų, sutartinių garantijų taikyti sankcijas už netinkamą atsiskaitymą.

„Šią sutartį Lietuvoje rašė arba nemokšos, arba specialiai nematė to, ką reikėjo matyti“, sakė socialdemokratas.

A. Sakalo duomenimis, Lietuva išpareigojo šiemet patiekti Baltarusijai 2 milijardus kilovatvalandžių elektros energijos, bet jau dabar Baltarusijos išskolinimai Lietuvai siekia 60 milijonų JAV dolerių. Socialdemokratas abejoja, ar Lietuva kada nors galės atgauti šiuos pinigus.

Parlamentaras ketina šias sutartis kartu su teisininkų komentarais perduoti Generalinei prokuratūrai, kad ji nustatytų, ar sudarant sutartį

nebuvo Lietuvos pareigūnų aplaidumo arba nusikalstamos veiklos.

Vyriausybė paprašė Ūkio ministerijos ataskaitos

Vilnius, spalio 15 d. (Elta). Spalio 1 dieną Baltarusijos išskolinimas už elektros energiją sudarė daugiau kaip 80 mln. JAV dolerių, todėl vyriausybės kancleris Kęstutis Čilinskas ketvirtadienį paprašė iš Ūkio ministerijos informacijos, ar jau įvykdyti ministro pirmininko ir vyriausybės kanclerio ankstesni prašymai imtis esminių pokyčių atsisakant su Baltarusija už tiekiamą elektros energiją.

Rugsėjo pradžioje gavęs informaciją, jog Baltarusijos skola siekia beveik 77 mln. dol., vyriausybės kancleris K. Čilinskas kreipėsi į Ūkio ministeriją, prašydamas imtis priemonių, kad elektros energija į Baltarusiją nebūtų eksportuojama, jeigu už ją vėluojama sumokėti.

Tuomet vyriausybė gavo Baltarusijos ministro pirmininko pasirašytą telegramą, kurioje buvo pranešama, kad bus imtasi priemonių skolai padengti ir prašoma nenutraukti elektros energijos tiekimo.

Vadovaudamasis principu, kad vyriausybei reikia konkretumo, o ne pažadų, premjeras pasiūlė Ūkio ministerijai siekti sumažinti skolą ir iš Baltarusijos pareikalauti konkretių skolos grąžinimo garantijų. Kadangi skola nesumažėjo, pareikalauta papildomų paaiškinimų iš Ūkio ministerijos.

JAV prezidentas ragina patvirtinti žvejybos sutartį su Lietuva

Vašingtonas, spalio 15 d. (U.S. Newswire-BNS) — Trečiadienį JAV prezidentas Bill Clinton perdavė Kongresui sutartį su Lietuva dėl žvejybos rajonų naudojimo ir paraginio įstatymų leidėjus kuo greičiau ją patvirtinti, pranešė Baltieji Rūmai.

Pasak sutartį lydincio laiško, sutinkamai su 1976 metų Magnusono žvejybos rajonų apsaugos ir tvarkymo aktu, JAV ir Lietuvos vyriausybės sutartis prates 1992 metų lapkričio 12-osios sutartį „Dėl žvejybos rajonų prie Jungtinių Valstijų krantų“.

Ši sutartis, kuri buvo sudaryta apsisiekiant notomis Vašingtone 1998 m. balandžio 20, rugsėjo 16 ir rugsėjo 17 dienomis, pratėsia 1992 m. sutartį iki 2001 m. gruodžio 31 dienos.

„Atsižvelgdamas į mūsų žuvininkystės ryšių su Lietuvos Respublika svarbą, aš raginu, kad Kongresas neatidėliodamas palankiai apsvarsytų šią sutartį“, sakoma B. Clinton laiške Kongreso nariams.

KALENDORIUS

Spalio 16 d.: Šv. Jadvyga, Šv. Margarita Marija Alacoque, Aurelija, Gaudvile. 1978 m. kardinolas Karol Wojtyła iš Lenkijos išrinktas popiežiumi ir tapo Jonu Paulium II, pirmuoju ne italų kilmės popiežiumi per 456 metus.

Spalio 17 d.: Šv. Ignacas (Ignatas) Antiochietis; Gytė, Kintautas. (Elta)

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ŠALFAS ATSTOVŲ
SUAŽIAVIMUI RUOŠIANTIS

Centro valdybos nutarimu šiais metais darbuotojų metinis suvažiavimas šaukiamas lapkričio 21 d. Clevelande. Iš tikro yra būtina jam pasiruošti ir pagalvoti apie veiklos, mūsų lietuviškuose plotuose, ateitį...

Nors spaudoje dažnai minimas ŠALFAS ir aprašoma sportinė veikla, verta trumpam sugrįžti į praeitį ir prisiminti vieną antrą nuotrupą, kas buvo daryta, ir ar tie įveiktieji uždaviniai nėra skatinantys jaunesniesiems dabar imtis iniciatyvos ir tą darbą tęsti, nepalikant jaunimo „nubyrėjimui“ nuo lietuviškumo principų...

Pokario Vokietijoje įsisteigus ir pradėjus varžybas arti 30-čiai lietuviškų sporto klubų, jų veiklą, koordinuoti 1946 m. Augsburgėje buvo „susitvėręs“ laikinas centrinis vienetasis, pasivadinęs „Lietuvių tremtinių organizacinio fizinio lavinimo ir sporto komitetu“. Jam tada vadovavo žymusis nepriklausomos Lietuvos sportininkas Leonas Baltrūnas. Kitais, 1947 metais lapkričio 29 d., vėl Augsburgėje, įvykusiame visų tuo metu veikiančių Vakarų Vokietijoje lietuvių sporto klubų atstovų suvažiavime, jau buvo išrinktas pagrindinis centro vienetasis: „Vyriausiasis fizinio auklėjimo ir sporto komitetas“ (FASKAS). Jam pirmininkavo Zenonas Puzinauskas, taip pat buvęs žymus nepriklausomos Lietuvos sportininkas. Tačiau, 1950 m. prasidėjus masinei emigracijai į užjūrius, sportinė veikla sustojo ir šio komiteto darbas nutruko. Toliau FASKO veikla, JAV-se ir Kanadoje, spontaniškai kuriantis naujiems sporto klubams, 1952 m. vėl buvo atgaivinta, ir metų slinktyje šie FASKO komitetai budavo perrenkami dviejų ar trijų metų darbo kadencijoms. 1965-1968 metų kadencijai, jau šeštasis FASKAS išrinktas iš Kanados sporto darbuotojų, savo darbotę pradėjo, nuo 1947 m. egzistavusį „Fizinio auklėjimo ir sporto komitetą“ — FASKAS „perkrikštijo“ į „Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungą“ — ŠALFAS. Pasikeitus gyvenimo sąlygoms, keitėsi ir sportinės veiklos programos. Nuo 1965-ųjų iki šių dienų ŠALFAS-gai vadovauja jau 12-ji rinkta centro valdyba. Paminėtina, kad ši paskutinioji, rinkta 1991 m. iš Kanados gyvenančių sporto darbuotojų, perrinkta 1995 m., darbuojasi ir dabar. Jai pirmininkauja Audrius Šileika. Tai-

gi, šiame suvažiavime turės būti išrinkta jau 13-toji iš eilės ŠALFAS-gos vadovybė.

Nors ir trumpame, tik penkių metų laikotarpyje, pokario Vokietijoje, išvystyta sportinė veikla davė gerų rezultatų. Sportuojama buvo daug ir laikas praleistas treniruojantis ir rungtyniaujant, jaunimui buvo naudingas. Fiziniai ji grūdino ir ruošė būti atsparesniais gyvenime. Tuometinė reprezentacinė krepšinio rinktinė „Šarūnas“, įsikūrusi Kemptene, nepralaimėjo niekam — JAV karių rinktinėms, Vokietijos meistrų komandoms, latviams, kurie turėjo stiprių komandų, bei kitiems užsieniečiams. Didžiausias konkurentas aikštelėje būdavo Scheinfeldo „Kovas“, tačiau ir jam nepavyko nugalėti „Šarūno“. Stalo tenisininkai gerai žaidė lietuvių tarpe, tačiau geriausieji atstovaudavo Vokietijos klubus ir kai kurie žaisdavo net Vokietijos rinktinėje. Lengvaatlečiai buvo pasiekę tarptautinio masto laimėjimų, pvz., Algimantas Kernius suolyje į tolį 1947 m. Bavarijos pirmenybėse pasiekė 7,27 m ribą, tapdamas antruoju po Vokietijos meistro Luther'is Hamburgo. Freiburg/Breisgau lietuvių studentų krepšinio komanda, pastiprinta keliais tuometinio „Šarūno“ žaidėjais, laimėjo prieš Paryžiaus rinktinę, kuri buvo papildyta keliais Prancūzijos olimpinės rinktinės žaidikais. Buvo ruošiamasi į IV Europos krepšinio pirmenybes, kurios vyko Šveicarijoje 1946 m., tačiau, politinė atmosfera nebuvo mums palanki. Pagal žinovatą nuomonę, ši lietuvių, išvengtų iš savo krašto, rinktinė būtų be vargo laimėjusi trečią kartą iš eilės Europos čempionatą...

JAV ir Kanadoje per ilgą metų eilę lietuvių sportinė veikla klestėjo. Sėkmingos krepšinio išvykos: į Pietų Ameriką 1959 m., Australiją 1964 m., Lietuvą 1967 m., Europą 1979 m., pagaliau 1989 m. „Vejo“ išvyka į Lietuvą, kurios metu pelnyta keturi laimėjimai ir tik du kartus pralaimėta (Kauno „Žalgiriai“ ir „Atletui“). Tinklinis, lengvoji atletika, stalo tenisas, pagaliau metinės ŠALFAS-gos žaidynės, bent 10-tyje sporte kultivuojamų šakų ir kiti mūsų sportininkų pasiekimai buvo našūs ir kėlė pasididžiavimą.

FASKAS, o vėliau ŠALFAS visą šį sportinį judėjimą nuošaliai koordinavo. ŠALFAS, o taip pat ir klubų iniciatyva buvo išspausdinta eilė leidinių, Pats svarbiausias leidinys buvo „Išėjimas Lietuvių sportas“ 1944-1984, 500 puslapių knyga, kurią paruošė Kęstutis Čerkiūnas, Pranas Mickevičius ir Sigitas Krašauskas. Šiandien, mūsų metinės žaidynės sportininkams ir sportu besidomintiems visuomenei yra atgaiva... Jeigu jaunučių krepšinio metinėse pirmenybėse (kaip pavyzdys), dalyvauja 45 komandos — 480 sportininkų (Detroito 1998 m.), reiškia turime krepšinio dėmesį į tai... Reikia juos organizuoti, jiems padėti. Turime išrinkti vėl darbsčiai centro valdybą, kuri sumanys vestų organizacinį ir sportinį darbą. Skatintina jauniesiems darbuotojams leisti būti renkamiems į sekančią ŠALFAS-gos vadovybę.

RIMAS DIRVONIS IR JO
VEIKLA SPORTE

Čikagoje ir bendrai Šiaurės Amerikoje Dirvonio pavardė yra gerai žinoma lietuvių tarpe. Ją žino visi, sekantieji lietuvių skautų ar Lietuvių Bendruomenės veiklą, tačiau ji geriausiai pažįstama mūsų sportinio pasaulio stebėtojams.

Praėjusią vasarą Lietuvoje vykusį didžiųjų lietuvių žaidynių metų ten prezidento ivertinimui susilaukė trys užsienio lietuvių sporto darbuotojai, vienas jų buvo ir Rimas Dirvonis, apdovanotas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Toks pat ordinas buvo paskirtas ir kitam aktyviam ŠALFAS-gos darbuotojui — Algirdui Bielskui, apie kurį neseniai rašėme šiame „Sporto apžvalgos“ puslapyje. Ši kartą bent trumpai pažvelkime ties R. Dirvoniu, šiuo metu turbūt vienu didžiausių mūsų sportinės veiklos atstovų Š. Amerikoje.

Jo darbų iškėlimą paskatino ne vien LDK Gedimino ordino paskyrimas, bet ir jau garbinga amžiaus sukaktis — rugpjūčio 6 d. jis šventė savo 69-

nių. Pats svarbiausias leidinys buvo „Išėjimas Lietuvių sportas“ 1944-1984, 500 puslapių knyga, kurią paruošė Kęstutis Čerkiūnas, Pranas Mickevičius ir Sigitas Krašauskas.

Šiandien, mūsų metinės žaidynės sportininkams ir sportu besidomintiems visuomenei yra atgaiva... Jeigu jaunučių krepšinio metinėse pirmenybėse (kaip pavyzdys), dalyvauja 45 komandos — 480 sportininkų (Detroito 1998 m.), reiškia turime krepšinio dėmesį į tai... Reikia juos organizuoti, jiems padėti. Turime išrinkti vėl darbsčiai centro valdybą, kuri sumanys vestų organizacinį ir sportinį darbą. Skatintina jauniesiems darbuotojams leisti būti renkamiems į sekančią ŠALFAS-gos vadovybę.

Sigitas Krašauskas

II Lietuvos Tautinės olimpiados proga Lietuvos Respublikos prezidentūroje š.m. birželio 29 d. susitiko trys ilgamečiai lietuviškojo sporto darbuotojai. Iš k. — JAV lietuvių akademinio sporto klubo „Lituanica“ pirm. Rimantas Dirvonis, Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, buvęs ŠALFAS s-gos pirmininkas ir sportinės veiklos vadovas, ir Vytautas Grybauskas, buvęs ŠALFAS s-gos v-bos narys, sporto žurnalistas ir visų lietuvių lietuvių sporto žaidynių dalyvis.

šias metines. Nepaisant to, R. Dirvonis vis dar darbštus ir judrus, panašiai kaip ir prieš 2 ar 3 dešimtmečius, kai mes dar jį matydavome žaidžiantį krepšinio aikštelėje. Dabar jis pasitenkina treniravimu bei organizacine veikla, sunkiai suprantama ir įsivaizduojama su mūsų sportiniu gyvenimu mažiau susipažinusiems žmonėms.

Kai lapkričio 12 d. Clevelande vyks metinis ŠALFAS-gos suvažiavimas, R. Dirvonis vėl, be abejoj, bus tik vienas iš kelių Čikagos atstovų.

Be R. Dirvonio neapsieina nei vienos Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės. Nepaisant kur jos bevyktų, R. Dirvonis jose kartais dalyvauja net su penkiomis krepšinio komandomis, atstovaujantiomis ASK „Lituanica“ (Čikagoje yra du „Lituanicos“ klubai — vienas specializuojasi futbole, o kitas — krepšinyje ir būtent šis „priklauso“ R. Dirvoniu). Jis su krepšinio komandomis dalyvavo ir visose PLS žaidynėse Lietuvoje.

R. Dirvonis gimė 1929 m. rugpjūčio 6 d. Kaune. Sportu Rimas plačiau susidomėjo besimokydamas Kauno „Aušros“ gimnazijoje, iš kurios yra išėję daug krepšinio žvaigždžių ar šiaip žymių žmonių ne vien tik krepšinyje. Iš tokių Rimas geriausiai atsimena dabartinį Lietuvos prezidentą, ir buvusį bendradarbį Valdą Adamkų.

Su šeima karo metu pasitraukęs į Vokietiją, po jo „nutūpė“ Hanau stovykloje, kur lankė vietos lietuvių gimnaziją. Čia pasireiškė jo sugebėjimai krepšinyje.

Jis pats sakosi, kad jam pradžioje čia buvo sunku, nes gimnazijos pirmoje komandoje buvo nelengva įsitvirtinti ir jam daugiausia teko sėdėti ant atsarginių suolelių. Tad pats suorganizavo antrąją vienetą, kuris gana gerai užsirekomendavo. Turėjo progos šiek tiek pasireikšti ir Hanau „Perkūno“ klubo krepšinio penketuke.

Jo sugebėjimai plačiai atsiskleidė 1949 m., atvykus į JAV. Pradžioje trumpai su šeima apsisusto Grand Rapids, MI, o 1949 m. gruodžio 31 d. persikėlė į Čikagą ir apsigyveno Adamkevičių namuose ir juose išbuvo arti metus laiko. Čia užsimezgė draugystė su dabartiniu Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi, kuris tada, kaip ir pats Dirvonis, turėjo ilgines pavardes. Rimas buvo žinomas kaip Dirvianskis ir tik vėliau, įsigydamas

JAV pilietybę, šią pavardę sutrumpino.

Nuo 1950 m. Rimą matėme LSK „Grandies“, LSK „Perkūno“ ir ASK „Lituanicos“ komandose. Čia išsiskleidė ir jo organizaciniai gabumai, ypač Illinois universitete, Čikagoje, tada veikusiame Navy Pier patalpose. 1952 m. čia buvo įsteigtas Akademinis sporto klubas „Lituanica“, kurio steigėjas buvo Rimas kartu su dabartiniu Lietuvos prezidentu.

1954 m. jis išėjo į Dėdės Samo kariuomenę atlikti karinę prievolę. Išstarnavęs dvejus metus, grįžo universitetan tęsti inžinerijos studijas Illinois universitete, bet jau Urbanoje. Ten įstojo į ROTC siekti karininko laipsnio, vėl kurį laiką buvo aktyviojoje karinėje tarnyboje, o grįžęs iš jos nemažai metų priklausė kariuomenės rezervui, kuriame užsitarnavo pulkininko leitenanto laipsnį.

Apie R. Dirvonio veiklą būtų galima daug rašyti, nes ją iš arti teko stebėti arba kartu dirbti. Jis žaidė JAV lietuvių krepšinio rinktinėje, net buvo kapitonu, buvo ir Š. Amerikos lietuvių krepšinio komandos, rungtyniaujusios tada rusų okupuotoje Lietuvoje 1967 metais. Dviem atvejais jis buvo ŠALFAS-gos valdybos vicepirmininku. Rimas buvo ir II Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių Čikagoje organizacinio komiteto vykdomuoju vicepirmininku ir kt.

Su Rimu konkrečiai teko dirbti organizuojant lietuvių krepšinio išvyką į Lietuvą 1967-aisiais. Tuomet buvo labai įtempta atmosfera, kai reikėjo atlaikyti smūgius iš abiejų pusių — užgauliojimus iš saviškių tarpo ir netikrumo ženklus iš „anos pusės“. Ir dabar jis teigia, kad ta išvyka į tėvynę tik laimingu būdu įvy-

CROSS-COUNTRY VARŽYBOS
CLEVELANDE

8-sios kvietinės baltiečių ir lietuvių Cross-Country (lauko/miško) bėgimo varžybos š.m. lapkričio 14 d., šeštadienį, vyks Medina High School trasoje, 777 East Union Street, Medina, Ohio. Maždaug 40 mylių ir pietų vakarus nuo Cleveland, Ohio.

Programa: berniukams ir mergaitėms „Bantam“ (1988 m. gim. ir jaunesniems) ir „Midget“ (1986-87 m. gim.) — 3,000 m; „Youth“ (1984-85 m. gim.) — 4,000 m; „Intermediate“ (1982-83 m. gim.), „Young Men & Women“ (1980-81 m. gim.), vyrams ir moterims bei visų klasių senjorams/ėms — 5,000 m. Senjorų klasės: 30-39 m., 40-49 m., 50-59 m. ir 60 m. bei vyrai.

Varžybų pradžia vyrams, moterims ir senjorams/ėms — 9 val. ryto. Registracija nuo 8 iki 8:45 v.r. Prieauglio klasėms — pradžia 10 v.r., pradedant nuo „Young Men's & Women's ir palaipsniui einant žemyn. Registruotis ne vėliau kaip 15 min. prieš kiekvieną rungtį.

PRALAIMĖTA PRIEŠ „UNITED SERBS“

„Lituanicos“ futbolo vienuolikė spalio 11 d. turėjo tolimiausią kelionę šiame sezone. Ji tą dieną rungtyniavo netoli Wisconsin valstijos sienos esančiame Gurnee miestelyje. Šis susitikimas baigėsi dideliu pralaimėjimu, nes buvo nusileista žiauriai žaidusiems serbams. Jie, kaip atrodo, žiaurumu pasižymi ne tik Jugoslavijoje įvairiose srityse, bet ir čia — sporto aikštėse. „United Serbs“ klubo veteranų komanda senesniai buvo pašauti ir pirmenybių, nes sumušė teisėją.

Praėjusį sekmadienį serbai nieko nemušė, bet tik sužaidė vieną „Lituanicos“ žaidėją.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarde ir adreso, siųdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.
Metams 1/2 metų 3 mėn.
JAV \$95.00 \$55.00 \$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.) \$110.00 \$60.00 \$40.00
Tik šeštadienio laida:
JAV \$55.00 \$40.00 \$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.) \$60.00 \$45.00 \$35.00
Užsakant i Lietuva:
(Air cargo) \$100.00 \$55.00
Tik šeštadienio laida \$55.00
Užsakant i užsienį oro paštu \$500.00 \$250.00
Tik šeštadienio laida \$160.00 \$85.00
Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

ko, nes, nesulaukiant vizų, bent trys krepšininkai jau beveik buvo atsisakę vykti. Dėkui Dievui, taip neįvyko ir pagal dabartinius duomenis iš Lietuvos, ta išvyka sukėlė didelę laisvės viltį tėvynėje liksiemis žmonėms.

Beje, už nuopelnus išievojus sportui, R. Dirvonis pernai yra pakeltas ŠALFAS-gos Garbės nariu. Taip pat jis nuo 1936 m. priklauso Lietuvių Skautų sąjungai, yra ilgametis ASS Čikagos skyriaus veikėjas ir centro valdybos narys. Vienas iš Akademines skautijos leidyklos steigėjų ir jos pirmininkas, gavęs LSS garbės ženklus ir Vydūno jaunimo fondo premiją.

Ed. Šulaitis

PLAUKIKŲ DĖMESIUI

Registruotis ir daugiau informacijų kreiptis pas Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. 216-486-0889. Faksas 216-481-6064. Registruotis galima ir vietoje, prieš varžybų pradžią.

Varžybos vyks Lake Erie USATF 1988 m. pirmenybių rėmuose, atrenkant baltiečius bei lietuvius iš bendrų Lake Erie USATF pirmenybių pasekmių.

DANTŲ GYDYTOJAS

1998 m. Š. Amerikos baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės numatomos š.m. lapkričio mėn., Kanadoje, Toronto, Ont. apylinkėse. Data ir vieta bus pranešta vėliau, kai bus gauta iš rengėjų latvių. Informacijų teirautis pas Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. 216-486-0889. Faksas 216-481-6064.

ŠALFAS-gos centro
valdyba

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIAI YBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą.
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

ARAS ŽILIOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prienamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimu (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

val. p.p. savoje aikštėje, Le-
monte, „Lituanica“ žais prieš-
paskutines rudens rato pirmeny-
bių rungtynes. Jų varžovas
gana atkakli ir stiproka lenktų
„Highlanders“ vienuolikė.

Jei „Lituanicos“ komanda
teiks dėmesį gynybai, ji turėtų
išėiti nugalėtoja. Susirinkus
visiems mūsų žaidėjams, „Li-
tuanica“ turėtų sudaryti gana
pajėgią vienuolikę. Todėl rei-
kėtų laukti įdomaus susitiki-
mo.

KLUBO POBŪVIS
ARTĖJA

Šio pokylio proga bus išleis-
tas klubo leidinys, kuris dabar
pasirodo kiekvienais metais.
Norintieji įdėti į jį pasveikini-
mus ar skelbimus, turi nedels-
dami siųsti tekstus Leonui Ju-
raičiui, 15242 Narcissus Ct.,
Orland Park, IL 60462. E.Š.

Taip atrodė FASKas Vokietijoje, išrinktas 1947 m. lapkričio 29 d., Augsburgėje. Iš k. — A. Vakselis, A. Osteika, Ed. Vengianskas, Z. Puzinauskas, V. Adamkavičius, P. Mickevičius. (Nuotr. nera V. Simučio).
Nuotr. J. Daugėlas

BERLYNO IR VOKIETIJOS ŠVIESIOS BEI TAMSIOS DĖMĖS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Didžiausia statyba Vokietijoje vyksta Berlyne. Mat, i Federalinės Vokietijos sostinė pamažu perkliamos įvairios įstaigos, susivienijimų bei įmonių raištinės ir jau 1989 m. dalis ministerijų. Tad Bona taps „vaiduoklių“ miestu. Verčia įvairių valgyklų ir krautuvių savininkai (daugumoje italai), dejuoja taksi vairuotojai, kadangi sumažės darbas Kiolno - Bonos oro uoste, nes šiandieną įvairių valstybių lėktuvai nusileidžia jame, atskraidindami šimtus tūkst. keleivių į vidurio Vokietiją atskraidindami ne tik politikus, bet ir verslininkus. Nedideliu noru keliai į Berlyną įvairių žinybų tarnautojai, turėdami Bonoje nuosavus namus, butus. Pardavimas yra neįmanomas, gal tik atiduodant nekilnojama turtą žemiau savikainos. O kainos Berlyne yra „pasakiškos“, nes pvz. atgauto Lietuvos pasiuntinybės sklypo (rūmai buvo karo metu subombarduoti) kaina Berlyne siekia 11 mln. markių (6,11 mln. dol.), kai tuo tarpu kitame mieste, tokio pat dydžio sklypą galima nupirkti už 400-500 tūkst. markių. Kada Lietuva pradės naujų rūmų statybą — nežinoma. O laikas būtų pasirūpinti, nes medžiagų kainos, darbininkų uždarbiai auga dieną dienon. Skandinavijos valstybės statybą nutarė pradėti vienoje

gatvėje, simboliškai ambasadoms prakasant žemę. Apie Estijos pasiuntinybę skaičiau vokiečių spaudoje. Pastatas nesugriautas, tačiau jame įrengtas bendrabutis. Ar Estija atgavo nuosavybę taip pat nežinau, lygiai, kaip ir apie Latviją.

Pirmas pokarinės Vokietijos kancleris K. Adenauer galvojo sostinę laikinai įkurti Frankfurt (dabar finansų centras, didžiausias oro uostas), tačiau miestas buvęs labai subombarduotas. Nieko kito nebeliko kaip tik vyriausybei įsikurti Bonoje, beveik Vokietijos širdyje, nes kiti miestai buvo taip pat subombarduoti, nuo JAV ir D. Britanijos lėktuvų.

Berlyne pulsuoja kraujas. Miestas kiekvieną dieną pilnas turistų. Įvairūs vaizbūnai buvo taip pat subombarduoti, nuo JAV ir D. Britanijos lėktuvų. Berlyne pulsuoja kraujas. Miestas kiekvieną dieną pilnas turistų. Įvairūs vaizbūnai buvo taip pat subombarduoti, nuo JAV ir D. Britanijos lėktuvų.

Berlynas prisitaiko prie užsieniečių antplūdžio. Tiesa, juk ir anksčiau veikė „Fast food“ valgyklos, kava ar „coca“ buvo geriama iš popierinių puodelių. Tos užiegos priklausė vokiečiams, turkams,

Iš JAV LB ruoštos konferencijos „JAV LB dvidešimt pirmame šimtmetyje“, Cleveland, OH, spalio 8-9 d. Diskusijų „Komunikacijos reikšmė“ dalyviai. Iš kairės: dr. Jonas Jasaitis — „Dirvos“ redaktorius; Rasa Ardytė Juskiene — „Bridges“ redaktorė; Jūratė Budrienė — moderatorė; Algis Zaprackas — lietuviškų radijo vandenelių atstovas; Danutė Bindokienė — „Draugo“ redaktorė; Pranas Pranckevičius — JAV LB „web page“ vedėjas.

italams. Dabar tikri amerikiečiai „atrado“ Berlyną, nes jau veikia „Hard Rock Cafe“ Kudamme, „Fridays American Bistro“ Aleksandro aikštėje ir t.t. Gaminami tikri amerikiečių, meksikietiški patiekalai, ypač visų mėgiami dideli „burgeriai“ (mėsiniai). Manding, berlyniečiai bei užsieniečiai „Hard Rock Cafe“ ar „Planet Hollywood“ vilioja ne tiek maistas, kiek atrakcija (trauka) pamatyti originalius „Rock Rolls“ daiktus, pakabintą sienoje pirmą „Roling Stones“ nariams išrašytą atlyginimo čekį, Tinos Turner trumpą odinį sijonuką. Čia susirenka amerikiečiai ir vokiečiai stebėti televizijoje amerikietiško futbolo baigmę, ar „Halloween“, baigiant pobūvi, jau gaidžiams giedant. „Planet Hollywood“ matomi geriausi JAV filmai, Liz Taylor stiklę

prisegtą Cleopatros vaidmens skarelę, Stalone aprangą ir kt. Žymūs filmų aktoriai, atvykę į Berlyną tuoj pat prašo taksi juos nuvežti į „Planet Hollywood“. Užiegos vedėja amerikietė Martina Wagner džiaugiasi, matydama prie stalų B. Willis su žmona Demi Moore, Švarcnegerį, Geena Davis ir kt.

Amerikonėja Berlynas ir su juo Vokietija, daug anglišku žodžių įterpiama į vokiečių kalbą — baby sitter, city, job, darbo įstaiga — man power, peanuts (kalbant apie išleistą didesnę pinigų sumą) ir t.t.

Tačiau Berlyne ir visoje Vokietijoje yra tamsioji pusė.

Kaip ir kiekviename Vokietijos mieste, taip ir Berlyne plačiai veikia prostitucija, narkotikai, vietnamiečių gaujų pardavinėjami rukai, jų tarpusavio kova, nušaukiant gaujų vadus.

Skaudu, nes seniausios pasaulyje moterų profesijos atstovės „klientūros“ laukia labai dažnai ramiose gatvėse, kur futbolą spardo paaugliai, kur žaidžia vaikai. Tai „Tiergarten“ ir „Šionberg“ rajonai. Pastarajame daugumoje telkiasi rusai ir Rusijos žydai, tad nenuostabu, kad „Šionberg“ dažnai pavadinamas Maskva. Čia rusų ar Rusijos žydų rankose yra krautuvių, kavinės, užiegos, kuriose vakarais skamba rusiškos ir žydiškos jidiš dainos. Nėra jokių abejonių, kad prie prostitucijos savo pirštus pridėjo mafija, viliodama jaunas ir gražias moteris geriams uždarbiams Vakaruose. Atvežę jas į Vokietiją, perduoda „baltą prekę“ į vokiečių rankas. Pirmiausia jos išprievartauojamos, atimami pasai įsakant darbu atlyginti jų atvežimą.

Prostitucijos atžvilgiu Berlynas yra skirtingas nuo kitų miestų. Vokietijoje yra miestų rajonai, vadinami „raudonom apylinkėm“, kadangi prie vie-

šųjų namų yra raudonos lemputės, raudonom raidėm „Eros“ užrašai. Daugiausia tokios apylinkės yra prie pagrindinių geležinkelio stočių, pvz. Frankfurt (vakare pavojinga įeiti) ar atskiroje miesto dalyje, pvz. Hamburgo St. Pauli. Prie stočių sukinėjasi ir nepilnamečiai berniukai, siūlydami vyrams savo paslaugą, čia matomi narkotikų pardavėjai, čia vyksta atskiro gaujų kova, naudojant šiltą ir šaltą ginklą. Priežastis? Nepasidalinama įtaka miesto rajonuose. Berlyne ši prekyba išmėtyta po visą miestą, siekdamas net Vokietijos ministerijoms statomus rūmus. Policija kaltina Rytų Europos moteris, kurios „karaliauja“ Berlyne. Gaila, bet jų tarpe randamos ir paviliotos lietuaitės geriams uždarbiams Vakaruose...

IŠRADINGIAUSIA KONTRABANDOS SISTEMA

Visi Lietuvos dienraščiai plačiai rašo apie slaptą požeiminį spiritotiekį, jungusį dvi valstybes. Kontrabandininkai iš Latvijos į Lietuvą spiritą pumpavo trijų kilometrų plastmasine žarna po žeme. Iki šiol negirdėta kontrabandinio spirito gabenimo sistema demaskavo Šiaulių pasienio policijos rinktinės ir Akmenės policijos pareigūnai.

Šios sistemos sumanytojas — buvęs pasienio policininkas Ramūnas Vanagas. Į jo sodybą netoli Jučių kaimo Akmenės rajone spiritas iš Latvijoje esančios sodybos tekejo po žeme nutiesta apie 3 km ilgio ir apie 5 centimetrų skersmens plastmasine žarna. R. Vanago sodyboje rasta užkasta 12,000 litrų talpa cisterna, kurioje buvo apie dvi tonas spirito. Sistema su siurbliais, elektros varikliais, paties R. Vanago teigimu, buvo įrengta per 4 balandžio naktis.

siai norėjo sužinoti ką jam daryti, jeigu jie ir čia ateitų. Ką galėjam jam pasakyti? Pasakiau, kas buvo lietuviams ir ką jie daro dabar. Gale pridūriau.

— Lietuviai buvo ne priešai su jais nekariavo. Ne buvo nusiviję ligi Volgos. Tai ko tikėtis jums?

Kiek patylėjęs paklausė:

— Tai bėgti? Kaip tie visi? — mostelėjo į kiemo pusę.

— Ne visi ir musiškiai bėgo. Mano paties motina ir brolis pasiliko. Aš žemę mainau į laisvę, o jie? Kas žino? Gal tik į savo krašto kankinio vardą.

Atrodo, kad mano mintį suprato. Ką tik buvau šnekęs jam ir apie trėmimus, ir apie kankinimus, ir apie žudymus. Ir šnekdamas ne nemėginau nei dailinti, nei teisinti. Turėjo suprasti, nes tuoj prisipylė taurelę konjako ir išmetė, lyg mudvių čia nebūt nebūtų, paskum susigriebė, atsiprašė, pripylė ir mums. Nors aš tebuvau tenugėrs tik pusę, jis vis tiek pripylė ir ragino valgyti, nors pats beveik nelietė. Nelindo nė man. Vis gyviau lindo į galvą kas atsitiks, kai iš niekur atsiras anas vaiduoklis ir griebis už kaklo. Ir pro biurgermeisterio kalbėjimą ir pro savo paties žodžius mačiau jį vis tikresnį ir tikresnį. Tokį tikrą, kad per jį nei karnis, nei gėrimas nebenorėjo lįsti. Pagalvočiau, kad ir šeiminkui karnį gerklėje stabdo atgriuvę bolševikų ordos. Iš tokios vietos pakilti gali būti tikrai nelengva. Visko neišsineši ir neišsivarysi. Tik mano ūkininkas ir gerė ir valgė, lyg diržą būtų atsileidęs.

Danutė Bindokienė

Vaistų visų pirma ieškoti savo vaistinėleje

Turtingosios valstybės, kol kas nepaliestos ekonomikos negalių epidemijos, į labiau sergančiųjų išdus stengiasi įlieti finansinės paramos, kad riedėjimas į pakalnę būtų suilaikytas. Visi supranta, kad iš šalies pagalba yra tik laikinas problemos sprendimas, o vaistų negaluojančiai ekonomikai paramstyti būtina ieškoti savo namų vaistinėleje.

Girdime vis tamsesnes žinias iš Rusijos, išgyvenančios ne tik finansines, bet ir vidaus politikos painiavas. Tuo tarpu Lietuvos vyriausybė tebetvirtina, kad panašių problemų krašto ekonominiuose sluoksniuose bijoti nereikia. Tačiau kasdienybėje spragos jau atsiradusios. Vis tik pasitikėjimas savo vyriausybe, ypač vakarietiška prezidento patirtimi, duoda vilčių, kad ir tuos ekonomikos drebjimo ratilus, atbanguojančius iš didžiojo kaimyno, bus galima pergventi be didesnių poveikių.

Oficialiai Rusijai tenka apie 21 proc. Lietuvos eksporto, o bankuose šiuo metu iplaukos iš Rusijos sudaro tik maždaug 2 proc. (Latvijoje — 8 proc.). Visos trys Baltijos valstybės veiksmingai išnaudojo milžiniškas paklausas Rusijos rinkose, eksportuodamos pramonės gaminius, kurie neatitiko Vakarų rinkoms, o taip pat maisto produktus. Daug rusų turistų kasmet užplūdavo Lietuvą — ir iš sovietinių laikų įpratimo, ir dėl to, kad savo kaimynystėje galėjo patirti vakarietiškus patogumus, pramogas, prieinamas kainas ir, be abejo, visur susikalbėti rusiškai. Nemažai atvykdavo pasinaudoti aukšto lygio medicinos paslaugomis arba net apsipirkti. Kadangi per Lietuvą eina ir Rytus nemaža dalis importo iš Vokietijos ir kitų Europos valstybių, neretai patogiau importuojamas prekes „pasitikti“ pusiaukelėje ir taip jas įsigyti kiek pigiau, juo labiau, kad ypatingų suvaržymų parsivežti į Rusiją nėra.

Suplūnėjusi rusų pirkėjų ir pramogautojų kišenė, nuvertintas rublis ir apskritai neaiškus rytojus, sustabdė daug šių pašalinių verslo apraiškų ir išsekino nemažai finansinių įplaukų šaltinių Lietuvos gyventojams. Kiek iš tikrųjų, sunku pasakyti, nes visa tai neatsispindi oficialiai skelbiamoje statistikoje.

Atitinkami Lietuvos vyriausybės sluoksniai ir pro tuos Jam viską palikti gal ir nebuvo lengva, bet dabar jau buvo padaryta, tereikėjo žiūrėti, kad pats išliktum gyvas su viltim kada nors vėl po savo stogu sugrįžti. Atrodė, kad jam net nerūpėjo, kas atsitiks šią naktį.

Netrukus, net greičiau negu reikėjo, atvyko du jauni stambūs uniformuoti vyrai. Jie juokėsi iš mano keisto noro susitikti su savo tautiečiu, bet neatkalbinėjo, o man toptelėjo, kad tokiem vyram tikroji vieta turėtų būti ne čia, bet rusų lauzomam fronte, į kurį senukus ir vaikėzus pradeda siųsti. Juodu irgi išgėrė po porą taurelių. Išgėriau dar ir aš.

Kai išėjom, buvo visiškai tamsu. Lauke radom dar kelis tokius žaliukus. Ūkininkas pasuko į vežimų pusę.

— Kur pats? — paklausiau.

— Nesupyk, — atsakė, — aš dar noriu savo šeimą susirasti.

— Bet zadėjai eiti kartu minkštoje lovoje išsimiegoti, o dabar...

— Tai buvo tada, kai nieko nežinojau, bet kai pasakojai... Tu jaunas, išbėgsi, o aš... Ne, aš jau verčiau daržinėje...

Ir nuėjo.

— Kur jis? — paklausė vienas iš vokiečių.

— Miegoti.

— Mum sakė, kad eisite du...

— Sakė, bet užvalgęs pakeitė nuomonę.

(Bus daugiau)

Lituanistikos Tyrimo ir studijų centro (LTSC) tarybos posėdis š. m. spalio 1 d. Iš dešinės: Aldona Jurkutė, posėdžio sekretorė, istorikas Jonas Dainauskas, tarybos sekretorius, Lituanistikos instituto atstovas, dr. Kazimieras Ambrozaitis, tarybos pirmininkas, prof. dr. Jonas Rackauskas, valdybos pirmininkas, tėvas Juozas Vaišnys, SJ, Tėvų jėzuitų atstovas, Stasė Petersonienė, Pedagoginio Lituanistikos instituto atstovė. Iš dešinės stovi dr. Vaelovas Šaulys, Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos atstovas, Skirmantė Miglinienė, Pasaulio Lietuvių archyvo direktorė, dr. Robertas Vitas, LTSC vykdomasis vicepirmininkas ir išdinininkas, Lietuvių katalikų mokslo akademijos atstovas, Danutė Petrulytė, LTSC leidinių redaktorė, Ričardas Petersonas, Pasaulio Lietuvių archyvo periodinių leidinių skyriaus vedėjas, Halina Moliejienė, meno archyvistė, Algis Janušas, Dailiojo meno instituto atstovas, Magdalena Stankonienė, meno archyvo vedėja. Nuotraukoje trunksta Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovo Lietuvos generalinio konsulo Giedriaus Apuoko, Amerikos lietuvių tarybos atstovo Petro Bucho ir Žilėvičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvo atstovo dr. Leonardo Šimučio (jaunesniojo).

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS
ROMANAS

Nr.45

(Tęsinys)

Tada paprašyčiau, kad leistų čia ant tos sofos, o jeigu ne ant sofos, tai nors ant grindų pernaktuoti. Ėmė noras pakilti ir išeiti. Galvoje prabėgo motinos žodžiai, kad ką išsinešė išbarstysim, o jie radę mane nusukto sprando sudegins ir net mane patį pelenais išbarstys. Gal čia pat to biurgermeisterio laukuose.

Mano ūkininkas sėdėjo fotely ir glostė geltonus ūsus. Iš greitos biurgermeisterio kalbos jis nė žodžio negalėjo suprasti.

— Tai ką? — biurgermeisteriui išėjus tepaklausė.

Trumpai persakiau, ką buvau girdejęs, o jis nepasakė nė žodžio, tik suspaudė lyg maldai sudėtas rankas tarp kelių ir įsižiūrėjo į jas, tarsi norėdamas jose pamatyti atsakymą į užgulusias mintis, kurios, spėjau, nebuvo per daug nutolę nuo manų.

— Viskas tvarkoj, — Pasakė vos duris pravėręs biurgermeisteris, — galėsime išsimiegoti. Tik jie nori atvažiuoti pamatyti ir jus, ir kas paskum atsitiks, o kol jie atleiks, truputį užkasim. Čia pat. Valgomajame visos grindys užgultos. Kelinta savaitė kai ir man pa-

čiam savo namuose ne visada lengva rasti vietos.

Taip šnekdamas iš spintelės išėmė vokiško konjako butelį, pripylė taureles ir savąją tyliai pakėlė. Nepasakė, kad dėl drąsos, bet kitaip negalima buvo ir suprasti. Konjaką mėgau, bet ir jis tuo metu buvo praradęs skonį.

— Geras, — vienu užsiverimu išmetęs taurelę pasakė ūkininkas ir abiem rankom perbraukė ūsus.

Pastatė tuščią ant staliuko, bet vokiečias nesiskubino pilti. Sriubčiojo savo, aš irgi sriubčiojau. Abu sriubčiojom, lyg lašus skaitydami ir abu tylėjom.

Netrukus moteris atnešė lėkštę pripjauštą dešrą, kumpio, sūrio, kitą — duonos. Neatrodė, kad tai būtų karo išvargintoje Vokietijoje. Tuoj pakvipo ir kava. Tikra, ne erzacinė. Kai mudu dar gaišom šeiminkas paragino:

— Valgykite, manęs nežiūrėkite.

— Galvoji, kad gal paskutinį kartą, — šyptelėjau.

Šeiminkas irgi šyptelėjo.

— Niekada nežinau, kas tuoj dabar gali atsitikti, o kas vėliau.

— Nors ir žinai? — įmečiau abejonės klausimą.

— Nors ir žinai, — patvirtina. — Nors ir žinai, kas turi būti, bet ima ir nebūna.

Per tą laiką jau ir mudu buvom išsriubčioję savo taureles. Pripylė vėl visiems trim. Šį kartą mano ūkininkas irgi tik sriubtelėjo, o šeiminkas susipylė visą iš karto ir ėmė klausinėti apie bolševikus. Svarbiau-

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

PUIKUS KONCERTAS

Clevelando lietuvių kalendorius jau perkrautas savaitgalio renginiais, bet spalio 3 dienos vakare Dievo Motinos parapijos salėje įvykęs Lietuvos operos solisto baritono Vytauto Juozapaitis ir pianistės Nijolės Ralytės koncertas, kurį suruošė LR Garbės konsulė Ingrida Bublienė, buvo dvasinės atgaivos ir estetinio pasigėrėjimo šaltinis. Deja, buvo mažokai publikos ir pasigedome neseniai iš Lietuvos atvykusių tėvynainių, bet susirinkusieji nuosirdžiai įvertino ir dainavimą, ir virtuoziską pianistės akompaniavimą.

Koncerto repertuaras buvo taip parinktas, kas jis patiktų bet kurio skonio klausytojui, nuo „išplėtotų“ liaudies dainų iki operų arijų ir serenadų, atliktų tiek originaliomis operų kalbomis, tiek lietuviškai. Klausant Šuberto serenados, savotiškai neigiamai paveikė poeto V. Blozės išverstą žodžiai, kai tuo tarpu turime labai gražų ir tikslų serenados vertimą. Štai trumpa citata: „Tyliai plaukia mano dainos pas tave naktį. Į šilę, mylimoji, ateik paslapčia. Toks ramus šis naktis šilas, taip tylu naktis. Mūsų džiaugsmo, mylimoji, niekas nekludys“. Tai pažodžiui išvertus „leisee fienh meine Lieder durch die Nacht zu dir“.

Vytautas Juozapaitis turi ne vien puikiai išlavintą baritoną, jis taip pat sugeba zavėti publiką savo vaidyba, veido išraiška ir gestais. Deja, tarp dainų jis kiek per ilgai kalbėjo, aiškinamas tekstus, tarsi pamokydamas klausytojus. Vėliau privataus pokalbio metu jis pats su tuo priekaištu sutiko sakydamas, kad „tokių koncertų metu paprastai nepriimta kalbėti“. Nepaisant to, koncertui pasibaigus, publika suklebė triukšmingas ovacijas, o Ralytė ir Juozapaitis buvo apdovanoti puokštelėmis gėlių. Publikai išreikalaus, buvo malonu išgirsti dar dvi dainas: labai įspūdingą itališką dainą „Isimylėjęs kareivis“ ir Valentino maldą iš „Fausto“ operos. Šalia Juozapaitio nuostabaus dainavimo, reikia pastebėti ir tą, kad pianistė Nijolė Ralytė puikiai užsirekomendavo kaip virtuozė ir subtili akompaniatorė, kiekvieną gaidą, kiekvieną pauzę tobulai suderindama su arijomis ar liaudies dainomis ir savotiškai perduodama dainos teksto nuotaiką, nuo sentimentaliai graudžios iki linksmos ar triukšmingai audringos.

Po vaišių ir pabendraavimo Dievo Motinos parapijos svetainėje stebėjome, kad solistas ir pianistė nakties metu pasiryzo automobiliu keliauti į Kanadą, nes jau kitą dieną koncertuos Toronto lietuvių Priskelimo parapijoje. Teikiu patirtį, kad ateinančios savaitės ketvirtadienį, jėdų grįžta į Čikagą ir ten dar kartą koncertuos. Paviešėję Amerikoje apie dvi savaites, spalio 14 dieną abu menininkai grįžta į Vilnių. Ten laukia jų šeimos, išsipareigojimai ir darbai operoje bei Lietuvos Muzikos akademijoje, kurioje jėdų dėso koncertmeisterių klase.

Aurelija M. Balašaitienė

RUDENS ROMANTIKA PO ŽVAIGŽDĖTŲ DANGUM

Ne dažnai Clevelando lietuvių kviečiami į šaunų pokylį,

kur nauja muzikinė programa, geras orkestras, šokiai ir puikios vaišės salėje, papuoštoje rudens romantikos stiliume. Tokią išskirtinę progą jau antrą kartą siūlo vienintelis šiuo metu stiprus Dievo Motinos parapijos choras, skambiu „Exultate“ — džiugaukime — vardu pasivadinęs. O kiek mūsų kartos pagarsėjusių chorių vienetų jau nukeliavo į istorijos lapus! Čiurlionio ansamblis su maestro Alfonsu Mikulskiu, Ryto Babicko, Juliaus Kazėno, Prano Ambrazo, Reginos Brazaitienės vadovaujami chorai, oktetai, kvartetai.

Galime džiaugtis, kad visi esame kviečiami ir prašomi dalyvauti š.m. spalio 24 d., šeštadienį, „Exultate“ pokilyje Dievo Motinos parapijos erdvoje didžiojoje salėje. Prašoma rinktis 6:30 v.v. kokteiliams, po to vyks chorinė programa, o 8 v.v. šilta vakarienė, kurios metu gros „Revelation“ orkestras. Pasivažiūnus, norintieji galės smagiai pašokti. Veiks ir baras, bus vaišinama chorisčių tortais, skanumynais, gaivinancia kavute. Salė bus papuosta mėlynomis-sidabrinėmis spalvomis su daugybe žvaigždžių. Todėl ir pokyliui gražiai parinktas pavadinimas „Rudens romantika po žvaigždėtų dangum“.

Orkestro pertraukos metu dainą mylintys galės įsijungti į bendrą dainą-sutaftinę priitariant akordeonui. „Exultate“ nori vėl atgaivinti šią gražią bendros dainos tradiciją. Lietuviai — juk dainininkų tauta!

Šis pokylis ruošia specialus komitetas, jam pirmininkauja Zita Stungienė. Komitete: Darna Apanavičienė, Rasa Šilkaitienė, Jonas Muliolis (choro pirmininkas), Rita Kliorienė (choro vadovė), Rauda Gelazienė, Metys Aukštuolis ir Dainius Degesys. Choro dažnos repetitijos ir gražiabalsiai vyrai ir moterys garantuoja, kad skambiais akordais kels šventės nuotaiką.

Bilietai po 35 dol. jau platunami. Stalai po 10 asmenų. Skambinti Mečiui Aukštuoliui (216-481-9928) ir Dainiui Degesiiui (440-423-0830). Rengėjai džiaugiasi dideliu dėmesiu „Rudens romantikos“ koncertiniam pokyliui. Bus išspausdinta koncerto programa, kurioje prašoma reklamuotis biznio imonės ar įstaigos; pavieniai asmenys, ar organizacijos kviečiami sveikinti chorą. Norintieji daugiau informacijos prašomi skambinti Danai Apanavičienei (216-532-6995).

Šio išklaus renginio proga vėl prisimenama „Exultate“ choro vadovė, kompozitorė Rita Čyvaite-Kliorienė. Ji jau jaunosios dienos reikišė, kaip iškili atletė, baigusi muzikos konservatoriją aukščiausiais pažymiais, dviejų muzikalių vaikų motina. Rita šių metų Pasaulio lietuvių dainų šventėje Vilniuje, minint „Tautiškos giesmės“ — himno šimtą sukaktį, Rita Kliorienė dirigavo 15 tūkstančių choristų miniai, kur buvo atlikta jos daina „Viena šeima — viena tauta“. Muzika ir aranžuotė Ritos, o eilės — Nijolės Kersnauskaitės.

Rita Kliorienė pirmą kartą Lietuvos dainų ir tautinių šokių šventėje 1990 m. dalyvavo kaip „Grandinėlės“ orkestro dirigentė, o 1994 metų Dainų šventėje dirigavo išeivijos chorų atliekamai „Šiaurės pašvaistėi“. Rita taip pat buvo pakviesta į Lietuvos suaugusiųjų chorų konkurso komisiją.

Iš JAV LB Michigano apygardos suvažiavimo š. m. spalio 3 d. Lansinge, Michigano valstijoje. Nuotraukoje — suvažiavime dalyvavę Michigano apylinkių atstovai: Saulius Anušis, Petras Treška, Jonas Treška, Liūda Rugienė — apygardos pirmininkė, Vytautas Jonaitis, Nijolė Zelwinder, Algis Rugienius, Gražina Kriaučiūnienė, dr. Romualdas Kriaučiūnas ir Jonas Urbonas. JAV LB Michigano apygardoje veikia Grand Rapidso, Vidurio Michigano (Lansingo) ir Detroito apylinkės.

„Exultate“ choras savo plačių giesmių ir dainų repertuaru nesiriboja vien tik Clevelando pasirodymais, koncertais. Ir šių metų gruodžio pradžioje vyks koncertuoti į St. Petersburgą, Floridą. Planuojama įsigyti naujas stiliuzotas tautinių drabužių uniformas. Numatyti trijų chorų — Chicago „Dainavos“, Toronto „Volungės“ ir Clevelando „Exultate“ bendri tuose miestuose 1999-2000 metais koncertai, kurie pareikalaus daug ir ilgų valandų repetitijų, didelių kelionės išlaidų. Ir šio pokylio finansinis rezultatas bus panaudotas šių planų įgyvendinimui. Visi laukiami pokylyje po žvaigždėtų dangum!

Vacys Rociūnas

DAYTONA BEACH, FL

PRASIDĖJO VEIKLA

Baigėsi karštosios vasaros atostogų metas. Keliavę į šiaurę, ar Lietuvą, visi sugrįžo į mielus savo namus. Kiek atsikvėpę pradėjome kultūrinę veiklą, planuojami koncertai, pobuviai ir kiti renginiai.

Rugsėjo 13 d. Daytona Beach Lietuvių klubo valdyba suruošė įdomų Tautos šventės minėjimą.

Minėjimas prasidėjo lietuviams skirtomis pamaldomis Prince of Peace, Ormond Beach, bažnyčioje. Šv. Mišias aukėjo kun. Ričardas Grasso, kuris pirmiausia pasveikino gausius pamaldų dalyvius, palinkėjo visiems sveikatos ir gražios, kaip iki šiol, veiklos.

Po atostogų bažnyčioje pamaldų metu gražiai giedoję choras „Sietynas“, vadovaujamas kę tik iš Lietuvos sugrįžusio muz. Antano Skridulio.

Šv. Mišių skaitinius ir tikinčiųjų maldą skaitė Gediminas Lapėnas, prisimindamas šiais metais amžinybėn išėjusius šio telkinio narius — a.a.

Smithsonian Institute baltiečių festivalyje lankėsi Amerikos aviacijos generolė estė, dvejus metus ėjusi JAV atasę pareigas Vilniuje. Nuotraukoje — Titi Kerra su vyru Norman Wolfe; tarp jų stovi menininkas kalvis iš Lietuvos, Vytautas Jarutis.

Kazlauskienę, a.a. P. Lanį, a.a. Alfonsą Becevičių ir a.a. Mykolą Jagutį. Prašėme Aukščiausiojo jiems Amžinybėje amžinos ramybės, Prisiminėme sergančius — Jadvygą Paliuliene, Amalią Jagutienę ir kitus, prašydami Viešpaties suteikti jiems sveikatos ir stiprybės.

Aukas nešė Danutė Šilbajorienė, rašytoja Birutė Pukelevičiūtė ir Kazimieras Barūnas.

Tuojuo po pamaldų parapijos salėje vyko Tautos šventės minėjimas. Klubo pirmininkas Jonas Daugėla pasveikino gausiai susirinkusius ir trumpai apžvelgė Tautos šventės prasmę ir reikšmę, amžių sąvartoję. Lietuvių tauta ištverė visas okupacijas ir kovas nuo seniausių laikų. Dabar Lietuvoje įvedamos naujos šventės, kaip karaliaus Mindaugo ir kt., tuo tarpu Tautos šventės prasmė mažiau beminima. Kalbėtojas išsakė Tautos šventės esmę, išlaikant tautiškumą, tautos gyvybingumą, kurio dėka šiandien turime nepriklausomą Lietuvą.

Labai įdomus buvo Narimanto Karašos pranešimas. Stropiai išstudijavęs Lietuvos praeitį ir Lietuvos valstybės formavimąsi amžių slinktyje, parodėdamas kaip amžių sąvartoję kūrėsi Lietuva, kaip valdė kunigaikščiai, jų laimėjimai nuo Mindaugo, Vytauto laikų. Suminėjo istorinėje Lietuvos eigoje laimėjimus, pralaimėjimus ir Lietuvos išsilikymą iki šių dienų.

Narimanto Karašos paskaita išklaudyta su dideliu dėmesiu, tai prasminga ir įdomi naujovė už kurią padėjo pirmininkas Jonas Daugėla ir minėjimo dalyviai.

Šia proga Jonas Daugėla supažindino su dalyvavusiais svečiais, pasveikino mūsų veikėjus — sportinės veiklos veteraną Vytautą Grybauską ir rašytoją Birutę Pukelevičiūtę, kurie šiais metais Lietuvoje

prezidento buvo apdovanoti ordinais už nuopelnus Lietuvai.

Minėjimas baigtas visiems sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus.

Salės scena buvo papuosta JAV ir Lietuvos vėliavomis, Lietuvos karalių ir kunigaikščių portretais.

Po minėjimo klubo valdyba visus pavažiavo sumuštiniams, vynu, kava ir saldumynais.

Šis minėjimas buvo skirtingas nuo įprastinių ir paliko malonų įspūdį.

„SIETYNAS“ PRADĖJO REPETICIJAS

Choras „Sietynas“, vadovaujamas muz. Antano Skridulio, jau pradėjo įprastines ketvirtadieniais vykstančias repetitijas. Laukiama įvairių renginių rudenį ir žiemos metu, kuriuose dažnai dalį programos atlieka ir choras „Sietynas“.

Jurgis Janušaitis

DISKAS „ŽVILGSNIS Į AUKSO AMŽIŲ“

Rugsėjo 21 d. Vilniaus Pedagoginiame universitete buvo pristatytas kompaktinis diskas „Žvilgsnis į Aukso amžių“. Tai mokomoji ir pažintinė istorijos priemonė ne tik mokytojams, bet ir visiems besidomintiems senąja baltų kultūra. „Žvilgsnis į Aukso amžių“ galėtų naudotis ir „Interneto“ vartotojai, yra pateikta gana plati tekstų santrauka anglų kalba.

„Žvilgsnis į Aukso amžių“ išleistas 1,500 tiražu. Jis bus platinamas knygynuose, kompiuteriais prekiaujančiose firmose. Kompaktinio disko autorių vadovas — docentas dr. Eugenijus Jovaiša mano, kad diską gali susidomėti Kultūros ministerija bei muziejai; 500 disko egzempliorių jau nusipirko Atviros Lietuvos fondas.

Šiame diske yra panaudota daugiau kaip 400 skaidrių, taip pat piešiniai, nuotraukos bei vaizdinė medžiaga. Diskas įgarsintas lietuvių kalba, jame skamba atliekamos Daivos Steponavičienės, daugiau žinomos Rugiaveidės slapyvardžiu, dainos. (Elta)

CLASSIFIED GUIDE

IVAIROS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIJO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Reikalingi darbininkai
valymo darbams.
Tel. 773-523-0726.
Skambinti nuo 4 p.p. iki 5 p.p.

Parduodame automobilius:
Toyota Corolla '88 — \$1,950
Mitsubishi Van '90 — \$3,190
Mercury Villager '94 — \$7,500
VW Passat '91 — \$3,100
Ford Pick-Up V-150 '93 — \$5,000
Mercury Sable '88 — \$1,100
Padedame įsigyti automobilius varžytinėse.

AUTOTRADE
Tel. 630-257-6822. Kvieti Mindaugą.

**IŠNUOMOJAME
„CONDO“**
ST. PETE BEACH, FL.
Tel. 1-416-695-0580.

Reikalinga siuvėja
vyr. ir mot. rūbų taisymui.
Tel. 773-735-5667,
4412 W. 59 St., Chicago.

MOTERIS IEŠKO DARBO.
Gali rūpintis senais arba sergančiais žmonėmis, gali gyventi kartu.
Tel. 773-927-0245.
Skambinti iki 8 v.v.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas patamavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Realmart
Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime,
mieste ir priemiestuose.
Sinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus. 773-585-6100 Pager 312-308-0307
Fax 773-585-3997

Century 21
KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir asme-
niškai patarnaus. Įkainavimas
veltui.

Gage Pk. apylinkėje išnuomo-
jamas 2 mieg. butas. Savininkas
apmoka elektros ir dujas. Pageidau-
jami vyresnio amžiaus žmonės.
Tel. 773-776-3949.

Skrydžiai į

VILNIŲ

Iš NEWARK, N.J.

SAS oro linija

\$350 ten ir atgal plus mokesčiai
\$250 Newark — Vilnius plus mokesčiai

• Kainos galioja pirmadieniais ir antradieniais iš
Newark, N.J.
• Grįžimas ketvirtadieniais, penktadieniais ir sek-
madieniais, nuo spalio 25 d. iki kovo 21 d., išskyrus
gruodžio 13 d. — sausio 11 d.

VYTIS TRAVEL
40-24 235 Street
DOUGLSTON, N.Y. 11363

Tel.: 718-423-6161
800-77-VYTIS

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
WEB SITE: WWW. VYTISTOURS.COM

Mama pamiršo
užprenumeruoti
„Draugą“...

Namams Paskolos, Apdraustos Skaikaitos

**Mutual Federal Savings and Loan
Association of Chicago**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ANKSČIAU IR DABAR BRIDGEPORTO APYLINKĖSE

Anądien, bevaikštant Bridgeporto gatvėmis, nejučiomis atgijo matyti veidai ir vaizdai. Tiesa ar ne, bet kai kas mano, kad Bridgeporto apylinkės pradininkų reikėtų laikyti Prūsijos lietuvių Ansą Portą (Hans Port). Gaila, kad beveik niekas nemėgino išsiaiškinti jo tapatybės ir tiksliau nustatyti jo gyvenimo vingių. Kadaise čia gyveno tūkstančiai lietuvių. Anuometinių lietuvių, ypač vėlesniais dešimtmečiais, atlikti darbai dažnai prilygsta žygdarbiams. Tai liudija knygos ir laikraščiuose išlikę aprašymai. Prieš daugelį metų veikė draugystėmis vadintos organizacijos. Puikiu pavyzdžiu (dabarčiai ir atečiai) galėtų būti vienos draugystės gairės: „Draugystė rūpintis, kiek galima, idant visi lietuvių susirūštinę į vieną ryšį broliškos meilės, kad toje draugystėje viešpatuotų darbai mielaširdystės“.

Vieną kartą, labai seniai, man buvo lemta, Bridgeporte (Lietuvių auditorijoje) susipažinti su gerokai vyresnio amžiaus tautiečiu. Jis buvo nuoširdus ir atviro būdo, man papasakojo apie ankstyvesniųjų lietuvių ateivių pastangas bei jų atliktus darbus. Be kita ko, jis užsiminė ir apie Lietuvių auditorijos steigimą, statybą, veiklą. Menu, jis džiaugėsi naujų lietuvių (dipukų) atvykimu. Tačiau, lyg apgailestaudamas ir net priekaištaudamas, rodė nepasitenkinimą jų atokia laikysena ir nenorą jungtis į veikiančias organizacijas. Jis, kiek pamečiau, gėrėjęs didėjančių lietuvių skaičiumi ir sakė: „Dabar beveik kiekviename gatvėkaryje gali sutikti lietuvių“.

Tasai tautietis, kuris anuo-

met pasakoję apie senuosius laikus, jau ilsisi Anapus. Metams bėgant, labai prarętoje anksčiau atvykusiųjų gretos. Jų prieauglis kažkaip atitolo ir išsiskirstė.

Pokario metais Bridgeporte apsigyveno nemažai naujai atvykusių lietuvių, kurie pagyveno lietuviškąjį veikimą. Kai kurie jungėsi į senųjų ateivių eiles, kiti steigė naujas, jų poreikiams naudingas organizacijas. Apsukresniųjų dėka, Bridgeporte atsirado naujų verslaviečių. Deja, deja... Užsidarė, o paskui buvo nugriauta Lietuvių auditorija. Tokie pat likimo susilaukė ir Šv. Jurgio bažnyčia. Užsidarė ar kitur išsikėlė anksčiau bei vėliau įsteigtų lietuvių laikraščių redakcijos. Užsidarė ir lietuvių knygų leidykla, įstaijos, verslavietės. Prigeso lietuvių veikimas. Tie, kurie anksčiau statė bažnyčias ir auditorijas, iškelavo į Kazimierines ar Tautines kapines. O naujieji ateiviai, ieškodami žalesnės žolės, išsikėlė į kitas vietas.

Kiek dabar Bridgeporte yra lietuvių? Na, sakykime kelios dešimtys, gal ir visa šimtinė, o gal ir dar daugiau? Vis tik jų skaičius yra labai nedidelis. Nebėra Bridgeporte anksčiau veikusių lietuvių draugysčių. Nebėra ir jų narių, kurie puiškuodavosi savo uniforminiais drabužiais, ir išskilmėse jodinėdavo žirgais. Pranyko ir vėliau atvykusiųjų įsteigti organizaciniai junginiai, išsivaikščiojo jų nariai. Kai kas sako, kad tokia yra anksčiau, vėliau ir dabar į šį kraštą atvykusiųjų dalis. Tačiau dėl to nereikia nei ginčytis, nei įrodinėti.

Petras Petrutis

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS PROGRAMINIAI LEIDINIAI

Šių metų liepos mėnesio pradžioje Vilniuje įvykusiems Pasaulio lietuvių dainų šventės pagrindiniams renginiams buvo išleista gana stambi programinių leidinių.

Noriu paminėti paskutiniojo šios šventės renginio, įvykusio liepos 6 d. Vingio parke, pavadinimą „Dainų diena“ leidinį.

Tai didelio formato, 60 psl. knygelė, pusiau kietais viršeliais. Jos pradžioje randame prez. Valdo Adamkaus, Seimo pirm. Vytauto Landsbergio, ministro pirm. Gedimino Vagnoriaus, Kultūros ministro Sauliaus Šaltenio, 1998 m. PLDS direktoriaus Juozo Mikutavičiaus ir PLB valdybos pirm. Vytauto Kamanto sveikinimus (įdėtos ir didokos šių asmenų nuotraukos).

Sužymėti Meno vadovai ir organizatoriai, dirigentai, kurių tarpe matome ir du išėivijos atstovus: čikagietį Darių Polikaitį ir Ritą Kliorienę iš Clevelando.

Pateikiama Dainų dienos programa. Joje, kaip žinome, pasirodė ne tik chorai, bet ir pučiamųjų instrumentų or-

kestrai. Sužymėti praėjusios Dainų dienos chorų konkurso laimėtojai, o apie geriausius duodami ir aprašymai.

Daugiausia vietos šiame leidinyje skiriama supažindinimui su šventės aktyviaisiais dalyviais – chorais bei jų vadovais. Sąrašas pradedamas Pasaulio lietuvių dainų šventės koordinatore išėivijoje Vitalijos Vasašienės nuotrauka. Rašoma, kad šių metų Dainų dienos koncerte dalyvaus 300 lietuvių chorų dainininkų iš užsienio. Čia yra išvardinami 25 tokie chorai ir jų vadovai: dešimt priklausau JAV, du – Kanadai. Šioje vietoje norėtusi bent pažymėti Š. Amerikos lietuvių chorų vadovus. Tai: Asta Barkauskienė, Emilija Sakadolskienė, Irena Manomaitienė, Darius Polikaitis, Alvydas Vasaitis, Faustas Strolia, Birutė Mockienė, Raimundas Obalis, Algimantas Totilas, Viktoras Ralys, Darija Dekšmytė, Dalia Viskontienė ir Jonas Govėdas.

Leidinio pabaigoje yra statistinių duomenų ne tik apie buvusius Lietuvos dainų šventes, bet ir apie mūsų kaimynų: latvių ir estų, o, be to, ir apie išėivijoje vykusias. Įdomu, kad Estijos pirmoji tokia šventė buvo dar praėjusiam šimtmetyje – 1869 m. Latvijos – irgi labai seniai – 1873 m. O Lietuvos – 1924-aisiais. Iš eilės šių metų šventė buvo penkioliktoji ir II Pasaulio lietuvių dainų šventė.

Šio leidinio sudarytoja Aurelija Andrejauskaitė, redaktorė – Nijolė Kvarciejūtė. Tiražas tik 1,000 egzempliorių.

Ed. Šulaitis

RENGINIAI BIBLIOTEKOJE

Rugsėjo 14-17 d. vyko viešųjų bibliotekų bibliotekininkų renginių organizatorių seminaro „Renginiai bibliotekoje“ II ciklas. Tai pirmasis toks bibliotekininkų metodinis seminaras.

Seminaro dalyviai išklauė paskaitą apie iškalbos meną, patys atliko kalbos raiškos pratimus vadovaujant Lietuvos muzikos akademijos doc. Juditai Ušinskaitei.

Apie XX a. pabaigos jubiliejinį datų minėjimą bibliotekose kalbėjo Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Lituanistikos skyriaus vedėja Silvija Vėlavienė. Klausytojai mokėsi, kaip organizuoti spaudinių parodas, stebėjo parodas „Kelias į laisvę; Lietuvos istorija per knygas“ atidarymą. Technikos bibliotekoje, dalyvavo Lietuvos mokslų akademijos rengtoje diskusijoje „Kultūra ir kontrkultūra: tautos vertybių išlikimo problema“.

Apie bibliotekos renginius lankytojų požiūriu kalbėjo Lietuvos kultūros ministerijos vyriausiasis specialistas Vytautas Gudaitis.

Kaip naudoti kraštotyros medžiagą renginiuose, išsamiai nušvietė Lietuvos kraštotyros draugijos pirmininkė, Kultūros ministerijos vyresnioji specialistė Irena Seliu-

kaitė. Klausytojai mokėsi kalendorinių švenčių žaidimų. Be to, buvo supažindinti, kaip formuoti bibliotekos įvaizdį ir pan.

Seminaras baigėsi renginių aptarimu ir diskusija. Buvo

iškilmingai įteikti kvalifikacijos kėlimo pažymėjimai.

• Šypsena — kaip tekanti upė: jei norite ja plaukti, rūpinkitės, kad vanduo nenu-sektų arba neišsilietų iš kran-tų.

DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ANELĖ MIKIENĖ

1973 m. spalio 21 d. pradėjo Amžinąjį Gyvenimą Dievo Karalystėje.

Šią sukaktį mini

duktė Dalia Navasaitienė su šeima.

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VERUTĖ MYKOLAITIENĖ MIKULYTĖ

1995 m. spalio 20 d. mūsų brangi Žmona ir Mama per anksti išsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Minint mirties sukaktį, šv. Mišias už a.a. Verutės sielą atnašaus kun. Juozas V.Kluonius 1998 m. spalio 20 d., Holiday, FL.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Verutę savo maldose.

Nuliūdę: vyras Stasys ir sūnus Algimantas.

ATEITININKŲ RŪMŲ REMONTŲ KAUNE

AUKOJO:

(nuo 1998 m. rugsėjo 9 d. – spalio 6 d.)

- \$1,000 – Kirkilas M., Rev., FL; Lieponiai J. ir J., IL; Motiejūnai J. ir O., AZ.
- \$500 – Vencloviene R., IL; Žadeikienė V., IL.
- \$250 – Juozevičienė dr. A., IL; Bajorūnienė M., FL.
- \$200 – Kavaliūnas J., IN.
- \$150 – Braune L., IL.
- \$100 – Dečienė dr. E., IL; Gečys A., PA; Laučienė I., MD; Paulienė R., MI; Trimakas K., Rev., IL; Valaitis R., CA; Valavičiai A. ir V., IL.
- \$50 – Laniauskienė St., OH.
- \$25 – Bublėnė St., MI.

Už kiekvieną auką, didelę ar mažą, nuoširdžiai dėkojame, nes su kiekviena atsiųsta auka artėjame prie reikiamos sumos. Šiuo metu dar trūksta \$7,675. Padėkime surinkti, kad rūmų, ypač stogo remonto darbai, jau šį rudenį galėtų būti pradėti.

Čekį prašome rašyti: ATEITIS FOUNDATION/RELIEF FUND (tax exempt Nr. 36-3049403) ir siųsti Fondo išdininkės adresu: dr. Aldona Juozevičienė, 9650 S. Komensky, Oak Lawn, IL 60453.

Ateitininkų Šalpos fondas.

1998 m. rugsėjo mėn. atminimui už mirusius „LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ AUKOJO:

- a.a. Dr. Inos Čepėnaitės-Užgiriienės atm. (papild.): Sofija Jelionienė, Douglas Johnson ir Viola Haarmann, Elena Jasaitienė, Danguolė Kvilytė, dr. L.O. Griniūtė-Šmulkš-tienė, Algis ir Valentina Kriščiūnai – \$350. Iš viso \$1,505;
- a.a. Juzefos Galėjūtės-Paulauskienės atm. (papild.): Genė Mikus, Vladas ir Elena Paliulioniai, Birutė Jasas, Kristina Likanderytė, Vytautas ir Natalija Aukštuoliai, Jadvyga Stankovičius, Stepas Stankovičius, Vytautas ir Stefa Prialguskai, Rimas ir Regina Griškėliai, Jonas ir Albina Kutkai, Marija Macieža, Daiva Petersonaitė, Vaclovas ir Margarita Momkai, Kazys ir Salomėja Dauliai, Zita Baltramonas, Irena Šaparnienė, Patricia Nelja Paulauskas, Rita Likanderytė – \$525. Iš viso \$575;
- a.a. Algimanto Milašiaus atm.: Pranas ir Danguolė Kavaliauskai, Henrikas ir Monika Kabliauskai, Jurgis ir Gerda Leškauskai, Antanas ir Vilija Marchertai, Antanas ir Birutė Vilučiai, Robertas ir Ona Čepelės – \$170;
- a.a. Onos Viržintienės atm. (papild.): Robertas Mingėla – \$20. Iš viso \$710;
- a.a. Onos Briedienės atm.: Alfonsas Rimba, Nijolė Šnapštienė – \$25;
- a.a. Inos Jurkštieš-Kurauskienės atm.: Zuzana Juškevičienė – \$20;
- a.a. Vytauto Meškausko atm. (papild.): Olga Num-gaudienė – \$20. Iš viso \$470;
- a.a. Elenos Jurgutienės atm.: Ramona Rukštelė ir Kęstutis Milionas, Vytautas Petrulis, kun. Alfonsas Babonas, Stasys Erlingis, Viktoras ir Vita Memėnas, Valerija Patalauskas, Česlova Naumienė, Andrius Butkūnas – \$155.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame aukotojams. „Lietuvos Vaikų viltis“ padeda negaluojuantiems, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikučiams.

„Lietuvos Vaikų viltis“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629.

PADĖKA

A.†A.

FILOMENA TARULIENĖ

Mūsų mylima Mama, Motiutė, Prosenelė, Proprosenelė (penkios kartos) ir Teta, sulaukusi 99 metų ir 3 mėnesių, staiga mirė 1998 m. rugpjūčio 16 d. Palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Ačiū Lietuvos Respublikos Prezidentui Valdui Adamkui ir ponai Almai už nuoširdžią užuojautą, atsiųstą iš Lietuvos. Širdingai dėkojame visiems giminėms, draugams, buvusiems mokiniams ir pažįstamiems, kurie atsilankė koplyčioje, atkalbėjo rožinį, dalyvavo šv. Mišiose ir palydėjo Velionę į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame už pareikštas užuojautos laik-raščiuose, laiškais ir asmeniškai.

Ačiū mano klasės draugėms „samogitėms“ ir kaimynams. Ačiū už suaukotas pavienes ir sudėtines (gregorines) šv. Mišias, už gėles ir aukas: Almos fondui, Lietuvos Dukterų draugijai ir pavestas išskirstyti šeimos nuožūra.

Reiškiame padėką kun. J.Kuzinskui, kun. J.Čepėnui, kun. V.Mikolaičiui ir kun. Fr. Kelpšui. Dėkojame Onutei Šmitienei už sukalbėtą rožinį. Ačiū sol. Danai Stankaitytei už giedojimą. Dėkojame dr. V.Dubinskui, dr. R.Nemickui ir dr. J.Jakševičienei.

Ačiū kaimynams, kurie ją lankydamo. Ypatinga padėka kun. J.Kuzinskui, kun. J.Čepėnui, gailėtingai seselei Sofijai Plenienei ir kaimynams: Aldonai ir Baliui Slonskiams, Algirdui Čepėnui ir Sofijai Bražionienei, kurie labai daug mums padėjo Velionei dar gyvai esant,

Ačiū karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D.Petkui, ir V.Uzniui.

Ačiū visiems, kuriuos gal pamiršome paminėti.

Duktė ir šeima

Absolutely. Positively!

The LAST '98 Blow-Out!

No sane offer will be refused on all remaining '98's!

3.9% A.P.R. financing AVAILABLE ON EVERY CIVIC!

COME SEE RICHARD ZIZYS

New 1998 Civic DX

\$119	per month*	New 1998 Civic DX 3 Door ...	\$11,151
	36 mo. lease	New 1998 Civic DX Coupe ...	\$11,479
	*2244 due at lease signing	New 1998 Civic DX Sedan ...	\$11,723

NEW 1998 ACCORD LX

\$169	per month*		
	36 mo. lease		
	*2344 due at lease signing		

NEW 1998 PASSPORT LX 4x4

\$298	per month*	or	\$20,639
	36 mo. lease		
	*2598 due at lease signing		

OUR USED CAR LOT IS JUST AROUND THE CORNER AT 8833 WAUKEGAN RD.

Model	Price
'95 Saturn SL	\$6,995
'94 Honda Prelude V-6	\$13,995
'93 Toyota Tercel	\$5,495
'92 Ford Explorer 4x4 XLT	\$10,995
'92 Lincoln Town Car	\$8,995
'92 Honda Accord LX	\$7,295
'92 Mitsubishi Galant	\$5,495
'92 Nissan Stanza	\$4,995
'92 Ford Thunderbird	\$3,995
'91 Dodge Shadow	\$2,995
'90 Toyota Camry	\$4,995
'89 Honda Accord LX	\$3,995
'88 Mazda MPV Van	\$3,495
'89 Mercury Topaz	\$2,995
'89 Nissan Sentra Wagon	\$2,995
'88 Jeep Cherokee	\$3,495
'88 Olds 98 Regency	\$2,495
'88 Ford Aerostar Conversion Van	\$995
'87 Chevy Chevette	\$995

*Add license, title, taxes and doc. fee. Lease for 36 mos. w/ 12,000/yr. 15c/mile in excess. Option to purchase at lease end: Passport LX-\$14,837; Civic DX-\$7818; Accord LX-\$13,289. *Up to 36 mos. on select new models, to Qualified buyers.

CASTLE HONDA MORTON GROVE

6900 W. Dempster Just east of Harlem Ave.

(847) 965-7070 M-F 9am-8pm • Sat 9am-8pm

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

A.a. dr. Vytautas Vygan-tas, ilgametis katalikų visuomenės veikėjas, psichologas, oro linijų darbuotojas, mirė š.m. spalio 13 d. po sunkios kovos su vėžiu. Buvo pašarvotas spalio 15 d. Šv. Ritos katalikų bažnyčioje, Dallas, Texas. Spalio 16 d., 10 val. ryte toje pačioje bažnyčioje aukojamos šv. Mišios už velionio sielą. Laidojamas šeštadienį, spalio 17 d., 2:30 val. p.p., Nekalto Prasidėjimo seselių kapinėse, Putnam, CT.

Balio Gaidžiūno kasmetinio lietuviškos patriotinės poezijos konkurso JAV lietuvių jaunimui (nuo 10 iki 18 m.) kūrinių vertinimo komisija prašo visus kūrinius iki š.m. gruodžio 1 d. siųsti Hedvinai Dainienei, 9613 S. Kildare Ave., Oak Lawn, IL. Informacijai tel. 708-425-8967. Konkursą globoja Lietuvių rašytojų sąjunga ir mecenato a.a. Balio Gaidžiūno testamentu vykdytojas Jonas Kazlauskas. Tėvai, liuanistinių mokyklų mokytojai ir organizacijų vadovai prašomi raginti vaikus kurti ir šiame konkurse dalyvauti.

ALRK Moterų sąjunga kviečia visuomenę šeštadienį, spalio 24 d. dalyvauti 12 val. Mayfield restorane, 6072 S. Archer Ave. ruošiamuose „Draugo“ vyr. redaktorės, rašytojos, žurnalistės ir visuomenininkės pagerbimo pietuose. Apie dalyvavimą būtina iki spalio 18 d. pranešti tel. 773-247-8453, 773-737-7780 arba 773-582-7452. D. Bindokienė organizacijų pranešimais, jų veiklos korespondencijomis „Drauge“ talkina visų organizacijų veiklai. Išreiškime jai pagarbą ir įvertinimą dalyvaudami šiame renginyje.

Draugo fondo penktasis metinis narių suvažiavimas Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje yra jau ši šeštadienį, spalio 17 d., 10 val. ryte. Registracija prasidės 9 val. r. Suvažiavime bus DF vadovybės penkmečio veiklos, „Draugo“ vyr. Redaktorės D. Bindokienės ir administratoriaus Valentino Krumplo pranešimai. DF nariai, rėmėjai ir svečiai kviečiami suvažiavime dalyvauti.

Sekmadienis, spalio 18 d., Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenės bus ypatingas — pirmą sykį į mūsų tarpą grįžta Valdas Adamkus, jau kaip Lietuvos Respublikos prezidentas. Jau kuris laikas mūsų dienraščioje skelbiami įvairūs renginiai ir susitikimai su šiuo garbingu svečiu. Vienas iškilmingiausių — lietuvių tarpe — bus Willowbrook pokylių salėje 6 val. vak. Rengėjai primena, kad šiai puošniai ir maloniai šventei vakarinė apranga yra pasirinktina.

Prez. Valdas Adamkus pakviestas kalbėti University of Chicago, Ida Noyes salėje, 1414 E. 59th Str., Chicago. Jo paskaita bus pirmadienį, spalio 19 d., 5:30 val. p.p. Salėje telpa 430 žmonių. Įėjimas nemokamas. Jeigu negalėsite dalyvauti pokylyje ar kituose susitikimuose su prezidentu, gera proga jį pamatyti ir parodyti savo palankumą amerikiečių tarpe. Būtų gražu, kad suvažiuotų kuo daugiau lietuvių — parodykime savo solidarumą!

A.a. Bronė Madeikienė mirė spalio 14 d. Pašarvota Central Funeral Chapel, 6158 S. Central Ave., Chicago, nuo 2 val. p.p. iki 9 val. vak. Laidojama šeštadienį.

Prez. Valdas Adamkus su Alma Adamkiene ir svečiais dalyvaus šv. Mišiose šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, ši sekmadienį, spalio 18 d., 10:30 val. r. Prieš Mišias, 10 val. r., Lietuvių šaulių sąjungos išeivijoje nariai bažnyčios kieme pakels vėliavas. Visuomenė kviečiama iškilminge dalyvauti.

Beverly Shores Lietuvių klubo metinis susirinkimas šaukiamas spalio 21 d., trečiadienį, 1 val. p.p., Fortune House restorane. Ta proga, rudens vajuos aukas rinkis BAL-FO skyriaus pirmininkas Jonas Kavaliūnas ir išdalininkas dail. Jurgis Daugvila.

ATEITIES SAVAITGALIO PROGRAMA

Už dviejų savaitių spalio mėnesio gale Čikagoje ir Lemonte įvyksta Ateities savaitgalis.

Penktadienį, spalio 30 d., Jaunimo centro kavinėje 7:30 v.v. savaitgalis atidaromas literatūros vakaru. Jame dalyvauja Vainis Aleksa, Audrė Budrytė, Kornelijus Jazbutis, Daiva Karužaitė, Audra Kubiliūtė, Ričardas Spitrys.

Šeštadienio ir sekmadienio programa įvyks Ateitinių namuose Lemonte. Abi dienas savaitgalio dalyviai vidurdienį kviečiami pasisėkėti prie kavos ir pyragaičių.

Šeštadienį pirmąją paskaitą „Lietuvos katalikai ant XXI amžiaus slenkstio“ skaitys profesorius Tomas Sodeika, kuris Ateities savaitgaliniui atskrenda iš Lietuvos. Ramunė Kubiliūtė vadovaus svarstyboms „Uztikrinti šviesią ateitį Lietuvai“. Arvydas Tamulis kalbės aktualia tema „Interneto galimybės lietuviškai kultūrinei veiklai“.

Šeštadienio vakare Ateitinių namuose 7:00 v.v. bus Ateitinių šalpos fondo vakariene. Jos ypatingas tikslas — sutelkti lėšų Ateitinių namų Kaune remontui.

Sekmadienio programa prasideda vidurdienį Ateitinių namuose Lemonte, tuoj pat po mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos kopyčioje. Sekmadienio popietę bus svarstybos apie iššūkius ateitinių sąjūdžiui „Ateitinių atskaitomybė praeičiai ir atsakomybė ateičiai“. Svarstyboms vadovaus Jonas Pabedinskas.

Dar taip neseniai savaitgalio rengėjai tikėjosi, kad savaitgalio programoje dalyvaus Vytautas Vygantas. Deja, jis mirė šią savaitę. Ateities savaitgalio metu pasidalinsime šviesiais Vytauto Vyganto prisiminimais.

Ateities savaitgalio rengėjai nuoširdžiai kviečia Čikagos ir apylinkių lietuvių dalyvauti Ateities savaitgalyje. Laukiame svečių ir iš tolimesnių lietuviškų telkinių. Pasizymėkime savo kalendoriuose spalio 30, 31 ir lapkričio 1 dienas Ateities savaitgaliniui!

Dr. Tomas Gudauskas kalba Cicero lietuvių susibūrimo po lietuviškų pamaldų spalio 4 d.

PAS CICERO LIETUVIUS

Tikintieji Cicero lietuviai vėl laikinai neteko savo nuolatinio kunigo dr. Kestučio Trimako, kuris, kaip ir kiekvieną rugsėjį išvyko į Lietuvą ir ten visą semestrą (iki gruodžio vidurio) dėstys VDU ir Kauno kunigų seminarijoje. Jam išvykus, prireikė kitų kunigų lietuviškos pamaldoms laikyti šv. Antano parapijos bažnyčioje, sekmadieniais.

Spalio 4 d. lietuvių kalba Mišias aukėjo prel. Ignas Urbonas, kuris šv. Mišiose dalyvauti sutiko ir kitus du sekmadienius. Per šv. Mišias prel. J. Urbonas pasakė gražų pamokslą, o, pamaldoms besibaigiant, pasveikino Cicero lietuvių ir pažymėjo, kad pirmą kartą šv. Antano parapijos bažnyčioje jam yra tekę melstis dar 1939 metais, kuomet parapijos klebonu buvo kun. H. J. Vaičiūnas. Reikia pažymėti, kad 1939 m. tuomet dar jaunas kunigas Urbonas ir katalikų kongresą Amerikoje buvo atvykęs iš Lietuvos ir, iškilus karo grėsmei, čia pasiliko. Pažymėtina, kad prel. J. Urbonas ilgą laiką buvo šv. Kazimiero Gary, IN., bažnyčios klebonas. Tačiau praėjusį pavasarį ši bažnyčia buvo likviduota (paskutinės Mišios tau buvo aukotos gegužės 17 d.) ir prel. I. Urbonas pradėjo darbą Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misijoje Lemonte.

Kaip jau įprasta, po lietuviškos Sumos spalio 4 d. tautiečiai susirinko ir buvusios parapijos mokyklą kavutei ir pokalbiam. Ši kartą programos vedėjas dr. Petras Kisielius susirinkusiems pristatė naują svečią — dr. Tomą Gudauską, kurio tėvas dr. Antanas Gudauskas iš Telšių irgi yra pažįstamas Cicero lietuviams, nes prieš maždaug 5 metus jis čia lankėsi.

Dr. T. Gudauskas papasakojo, kad yra neseniai baigęs medicinos studijas Lietuvoje. Jam teko laimėti pagal specialią studentų programą atvykti į Ameriką. Tris mėnesius Jis išbuvo Rhode Island valstijoje. Dabar Gudauskas kurį laiką žada pabūti Cicero.

Svečias iš Lietuvos pažymėjo, kad yra labai naudinga išvažiuoti į svetimą kraštą, ypač į Ameriką, ir čia susipažinti su įvairiausiais dalykais, kuriuos galima bus pritaikyti, sugrįžus atgal į namus. Paprašytas palyginti mokslo lygį Lietuvoje ir Amerikoje, dr. T. Gudauskas pažymėjo, kad vid. mokyklose tas lygis Lietuvoje yra aukštesnis, bet kolegijose ir universitetuose jis panašus.

Į mokslo lygio diskusijas įsijungė ir kiti susirinkusieji. Kalbėjo prieš porą mėnesių į Cicero lietuvių telkinį iš Lietuvos atvykęs Laima Lukauskienė ir jos dukrelė Ramona, kuri dabar lanko Mortono vid. mokyklą Cicero ir neturi jokių sunkumų, nors jos anglų kalbos žinios nėra labai tvirtos. Beje, šios mokyklos paskutinį

niają klasę lanko ir jos sesuo septyniolikametė Sigita, kuri, beje, yra gera šachmatininkė ir norėtų ir čia žaisti šachmatais, tačiau šis sportas čia nėra toks populiarus kaip Lietuvoje.

Apie mokslo lygį Amerikoje kalbėjo ir vietiniai tautiečiai, kurie pareiškė, kad Amerikoje vidurinių mokyklų mokslo lygis yra gana įvairus, jis dar priklauso ir nuo mokinių, nes čia galima pasirinkti norimą programą, ir kai kurie negalvojančiai lankyti aukštųjų mokyklų, stengiasi pasirinkti pačius lengviausius dalykus.

Norėtume pasidžiaugti gražiai tvarkomu šv. Antano parapijos biuletenio lietuviškuoju puslapiu, kuriame yra žinių iš lietuviškojo gyvenimo. Turintieji ką paskelbti, galėtų susisiekti su Vida Kupryte (708) 862-0935 (tuo numeriu galima pasiųsti ir faksą).

Praėjusiam biuletenio numerio skelbiamą, kad rugsėjo pradžioje, audros metu, žaibas trenkė į šv. Antano bažnyčios bokštą. Po šio trenksmo nustojo skambėti varpai. Varpų skambėjimo reguliavimo dėžutė buvo pasiūsta į Cincinnati pataisyti ir, kuomet ji bus gauta, varpai vėl pradės skambėti.

Biuletenyje taip pat skaitome, kad parapijos lietuvių bažnytinis choras ieško naujų narių. Todėl jį raginame įsijungti visi balsingi vyrai ir moterys, ypač naujieji ateiviai. Jų po pamaldų laukia choro vadovas Marijus Prapuolenis arba jo pavaduotoja Giedrė Nedveckienė.

Viena iš pramoginių biuletenio žinučių skelbia, kad greitai Cicero apylinkės valdyba rengs cepelinų pietus. Jie įvyks po lietuviškų mišių spalio 18 parapijos pastate. Šios pramogos pelnas bus skiriamas nuožulniam įvažiavimui prie bažnyčios šoninių durų pastatyti tiems parapijiečiams, kurie naudojami važiuojamaisiais ratukais.

Visi tie, kurie dar tebegyvena prie šv. Antano parapijos bažnyčios, Cicero galėjo pastebėti, kad jau pradėtas ardyti buvusios St. Anthony Banko pastatas. Praėjusį rudenį šis bankas persikėlė į naujus rūmus, esančius 5310 W. Cermak Road, kiek toliau ir vakarus nuo buvusio lietuvių telkinio. Ši lietuvių pastatyta finansinė institucija (įsteigta 1922 m. spalio 19 d.) ilgą laiką buvo lietuvių rankose, ir čia santaupas laikė (ir dalis dar telelaiko) tūkstančiai lietuvių. Bet plačiau apie tai — kitame straipsnyje.

Ed. Šulaitis

SESELIŲ RĖMĖJŲ VAKARIENĖ

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų (Putnamo) rėmėjų metinė vakariene įvyko spalio 4 dieną Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Vakarienei prasidėjo šv. Mišiomis Tėvų Jėzuitų kopyčioje. Šv. Mišias aukėjo kun. Juozas Vaišnys, SJ, ir koncertant prel. Ignas Urbonas. Kun. Vaišnys savo pamoksle iškėlė mintį: kai kas mano, kad kai mūsų vienuolynai išsibaigs, išmirus vienuoliams, visų vienuolynus reikia perkelti į Lietuvą. Jis taip nemano. Jo nuomone, tai būtų neprotinga. Reikalinga, kad iš Lietuvos atvyktų į Ameriką, o iš čia nuvažiuotų į tėvynę. Tokiu būdu vieni pasimokyti iš kitų.

Šv. Mišias giesmėmis praturtino solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonais palydinti Manigirdui Motekai-

Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seselių rėmėjų valdyba su seselėmis ir padėjėjomis.

Putnamo seselių rėmėjų vakarienos svečiai.

čiui.

Prieš vakarienę Seselių rėmėjų valdybos pirmininkė Julija Smilgienė pasveikino susirinkusius svečius, susėdusius prie Juzės Ivašauskienės paruoštų stalų. Ji padėkojo visiems už nenuilstamą ir kilnų darbą. Ypač padėkos verti solistai Momkai (savo honorarus paaugoje seselėms), Manigirdui Motekaičiui, ir meninės programos atlikėjams Vasaičiams. Negalima pamiršti ir vyriausios, nenuilstančios vakarienos šeimininkės Onos Norvilienės bei Ankų „Baltic“ kepyklos.

Toliau pirmininkė pristatė specialiai iš Putnamo ir vakarienę atvykusią seselę Margaritą Bareikaite. Ji yra JAV Lietuvių Bendruomenės Religinės tarybos pirmininkė. Jos pastangomis vaikams paruoštos knygtės Kalėdų ir Velykų pragonis. Taip pat paruošė jaunimui knygtę, kuria galės vaikai naudotis mokyklose ir stovyklose.

Savo žodyje seselė Margarita sakė, kad spalio 15 d. sueina 80 metų nuo vienuolyno

įkūrimo; 62 metai nuo pirmųjų seserų atvykimo į JAV, 50 metų nuo įsteigimo Kanaadoje ir 30 metų nuo Pal. Matulaičio slaugos namų atidarymo. Šventiniai tiek daug prasmingų sukaktių, seselės žodžiais, sakydama, kad — jūs esate tos rankos ir kojos, kurios tęsia darbą toliau. Mūsų maldos už jus yra skolos atsilavinimas. Visų seselių vardu ji padėkojo už moralinę ir materialinę paramą.

Seselė Margarita kalbėjo, kad, kai mes atvykome į šį kraštą, norėjome gyventi ir dirbti. Būrėmės į organizacijas, priklausėme parapijai ir savo širdyse turėjome gyvą Dievą ir tautos meilę. Tikėjome laisva ir nepriklausoma tėvynė. Dabar kartu galime džiaugtis. Džiaugiamės, kad turime savo namus ir galime dirbti apaštalinį darbą. Seselė Margarita priminė, kad dabar vienuolyno centras yra Marijampolėje ir ten norima įsteigti namus, kuriuose galėtų gyventi vyresnio amžiaus ir li-

gonės seselės. Dabar iš Lietuvos yra atvykusios septynios jaunos, pajėgios seselės talkinti šioje šalyje. Baigdama seselė Margarita palinkėjo visiems Dievo palaimos.

Po trumpos seselės Margaritos kalbos buvo meninė programa, kurią atliko maestro Alvydas Vasaitis — pianinu ir Valdas Vasaitis — smuiku. Valdas nuo 5 metų mokosi smuikuoti. Išgirdę jį smuikuojant, įsitikinome, kad ilgų metų grojimo praktikavimas davė gerus rezultatus. Alvydas (tėvas) ir Valdas (sūnus) Vasaičiai puikiai atliko nuotainę Mozart „Sonatą“ (Gdur), Williams lyrinę elegiją iš „Schindler's List“ ir cigoniškai temperamentingą, bet melancholišką, Sarasate „Zigeunerweisen“. Norėtusi ir ateityje dažniau išgirsti jauną smuikininką Valdą Vasaitį.

Putnamo seserų metinės vakarienos rėmėjai ir svečiai išsiskirstė, tikėdami, kad jie savo apsilankymu ir auka dar kartą prisidėjo prie seselių apaštalamo bei gerų darbų savo artimui.

Saulė Jautokaitė

S K E L B I M A I

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francis, Chicago, IL 60632. (sk.)

• **Pinigai, siuntiniai, baldai, automobilai. TRANS-PAK**, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050. (sk.)

• **Parduodame lėktuvo bilietus** į Lietuvą ir kitus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite **First Class Travel**, tel. 847-392-6320. (sk.)

• **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuoširdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus **Andrius Kurkulis**, tel. 312-879-7751, dirbą su **First Albany Corp. Chicago**. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)

• **Žmonos a.a. Saulės Gečienės**, kurios neteko prieš dešimt metų, pagebdamas atminimą, vyras **Alfonas Gečas** skiria \$150 — tai metinė parama vienam našlaičiui. Užjaudami ir dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629. (sk.)

• **Vincas ir Dana Baziiai**, Oak Lawn, IL, Vytautas ir **Vanda Šliupai**, Burlingame, CA, **Elena Jasaitienė**, ST. Petersburg, FL, **Alfonas ir Bronė Nakai**, Sunny Hills, FL, **Apol Varnelis**, Dowagiac, MI, **A. Rauchienė** ir **Vida Rimienė**, Riverside, IL, visi globoja po našlaičių Lietuvoje. Pratesdami tiems našlaičiams paramą kitais metais, visi atsianti po \$150. Lietuvos vaikų vardu dėkojame rėmėjams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629. (sk.)

• **Išnuomojamas butas** 66 St. ir Kedzie Ave. Trys kam-

bariai, baldai ir apšildymas; \$380 mėn. Tel. 708-425-7160. (sk.)

• **Solistų Virgilijaus Norkeikos ir Audronės Gaižiūnienės koncertas**, akompanuojant **Povilui Jaraminui** įvyks spalio 25 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. Jaunimo centre, Čikagoje, o Ormond Beach, FL — spalio 28 d., trečiadienį, 3:00 val. p.p. Prince of Peace salėje. Abu koncertus ruošia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, ir kviečia visuomenę savo atsilankymu paremti vargingai gyvenančius vaikučius Lietuvoje. (sk.)

• **Pirksiu pilną komplektą** (37 tomus) Lietuvių Enciklopedijos. Skambinti 773-838-1050. (sk.)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Denglame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 630-257-0746
Skambinti po 6 v.v.